

Duurzaamheidsjaарverslag Tergooi MC

2021

Tergooi MC

Van Riebeeckweg 212
1213 XZ Hilversum
Postbus 10016
1201 DA Hilversum
T 088 753 1 753
tergooi.nl

Contact

Hildy Treffers-Veldkamp
Facilitair Bedrijf
Van Riebeeckweg 212
1213 XZ Hilversum
T 088 753 33 68
M 06 53 92 36 92
htreffers@tergooi.nl

COLOFON

Datum
5 oktober 2022

Auteur(s)
Hildy Treffers-Veldkamp

Referentie

Afdeling
Facilitair Bedrijf

Versie
1.2

Status
Gecontroleerd

© Tergooi 2016

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in eigen vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnemen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
1.1	Voorwoord	3
1.2	Gegevens organisatie	3
1.3	Samenvatting jaarverslag	4
2.	Duurzaamheid	5
2.1	Klimaatdoelen (SDG's)	5
2.2	Kleine stapjes	5
2.3	Zorg dichterbij	6
2.4	Afval scheiden op kantoorafdelingen	6
3.	Milieu	7
3.1	Energie	7
3.2	Gas	7
3.3	Elektriciteit	7
3.4	Water	8
3.5	Energie nieuwbouw	8
3.6	Afval	8
3.7	Afval nieuwbouw	9
3.8	Vervoer	9
3.9	CO2 uitstoot	9
3.10	Milieuklachten	10
3.11	Benchmark	10
4.	Gevaarlijke stoffen (ADR)	12
4.1	Algemeen	12
4.2	Activiteiten in relatie tot ADR	12
4.3	Gevaarlijke stoffen	12
4.4	Procedures en Beveiligingsplan	12
4.5	Scholing en Training	12
4.6	Incidenten	13
4.7	Audits en controles.	13
5.	Milieu en Duurzaamheid Actieplan	14
5.1	Punten 2021	14
5.2	Actieplan 2022 en verder	15
6.	Bijlagen	16
6.1	Afvalcijfers	16
6.2	Afvalcijfers nieuwbouw 2021	18
6.3	Energiecijfers Blaricum	19
6.4	Energiecijfers Hilversum	23
6.5	Energie cijfers Tergooi MC Totaal	27
6.6	Energiecijfers Nieuwbouw	31
6.7	WKO Hilversum	33
6.8	Vuil water uitslagen	34
6.9	Benchmark Milieubarometer 2021	36

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt het milieu- en duurzaamheidsjaarcijfers voor het jaar 2021 van Tergooi. Tergooi heeft nu de toevoeging Medisch Centrum (MC) in haar naam toegevoegd om de breedte van de aangeboden diensten beter te benadrukken.

Het eerste hoofdstuk gaat vooral over Tergooi MC en bevat een samenvatting van het jaarcijfers. In hoofdstuk 2 doen we jaarcijfers van ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, in hoofdstuk 3 van zaken die vooral de milieu-impact raken. Hoofdstuk 4 gaat over zaken rond gevaarlijke stoffen zodat dit jaarcijfers ook meteen dienst doet als het verplicht jaarcijfers voor de ADR (wetgeving rond vervoer van Gevaarlijke Stoffen). Hoofdstuk 5 beschrijft hoe het staat met de milieudoelen die wij ons gesteld hadden, en nieuwe doelen voor het jaar 2022 en verder. In de bijlagen staan vooral de cijfers voor wie dit interessant vindt.

Dit jaarcijfers is vastgesteld door de Raad van Bestuur van Tergooi MC op 21 september 2022. Wij wensen u veel leesplezier.

Het jaarcijfers is namens Tergooi MC opgesteld door:
H. Treffers-Veldkamp, stafmedewerker Veiligheid en Milieu.

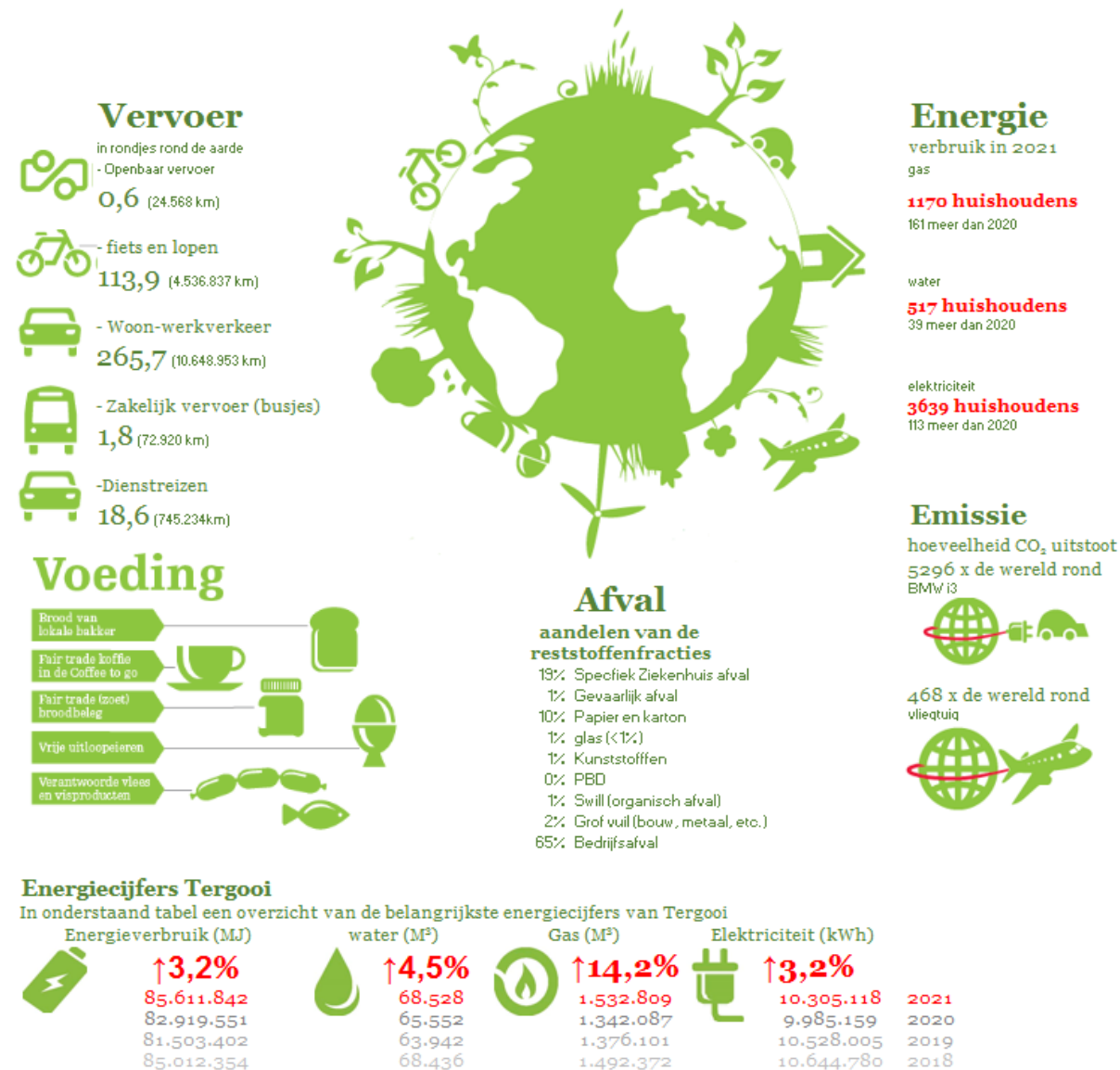
1.2 Gegevens organisatie

Tergooi MC is een ziekenhuisorganisatie met twee ziekenhuislocaties: in Hilversum en in Blaricum. Daarnaast is er nog een dependance in Weesp in het Regionaal Medisch Centrum waar een Eerstelijns Diagnostisch Centrum (EDC) zit en diverse poliklinieken spreekuur draaien. In het najaar van 2019 is Tergooi MC begonnen met de bouw van een nieuw ziekenhuis in Hilversum, op het terrein naast het bestaande. Dit ziekenhuis wordt in 2023 opgeleverd.

Tergooi MC is het ziekenhuis voor de inwoners van Gooi en Vechtstreek en omgeving. Het motto is: "Tergooi zorgt vooruit". Dat doen we door het centraal stellen van de relatie tussen patiënt en zorgverlener. We ontwikkelen ons steeds meer naar een innovatieve zorgorganisatie die hoogwaardige zorg biedt, afgestemd op de behoeften van de patiënt. Opleiding en onderzoek zit hierbij verankerd in de organisatie. We hebben focus op de zorg voor ouderen, voor oncologische patiënten en voor patiënten met hart- en vaatziekten. We hebben een sterke, gemeenschappelijke drijfveer om van betekenis te zijn voor de mensen voor wie we het doen, vanuit onze eigen expertise. Hierbij staat de mens centraal. Niet alleen de patiënt en bezoeker, maar ook onze medewerkers. Bij al onze activiteiten willen we duurzaamheid in de basis verankeren om van daar uit ook voor de toekomst te kunnen zorgen.

1.3 Samenvatting jaarverslag

Onderstaand een infographic met in 1 oogopslag de belangrijkste cijfers en ontwikkelingen op milieugebied van Tergooi MC. In hoofdstuk 3 vindt u de toelichting op verbeteringen of juist verslechtingen van de cijfers.

2. Duurzaamheid

2.1 Klimaatdoelen (SDG's)

Binnen Tergooi MC is een gemêleerde groep medewerkers bezig geweest met duurzaamheid. Doel was voornamelijk om te bepalen op welke klimaatdoelen Tergooi MC zich zou moeten focussen. Van de 17 doelen die door de EU zijn opgesteld zijn er 6 uitgekozen om op te focussen. Niet omdat de overige 11 niet belangrijk zouden zijn, maar om te voorkomen dat door de veelheid van doelen zaken zouden blijven liggen. Wanneer zich de gelegenheid voordoet zal zeker gebruik gemaakt worden om een van de 11 overige doelen te ondersteunen.

Gekozen is voor doel 3: een goede gezondheid en Welzijn. Uiteraard omdat dit past bij de corebusiness van een ziekenhuis. Gezondheid van onze patiënten én onze medewerkers zijn belangrijk. Voor de patiënten om te zorgen dat we zo goed mogelijke zorg verlenen om bij te dragen aan hun gezondheid, maar ook voor ons personeel om te zorgen dat we zo goed mogelijk gezond blijven. Het motto van Tergooi MC is niet voor niets: Tergooi zorgt vooruit. Preventie is hierbij het hoofddoel.

Doel 7: Betaalbare en duurzame energie is gekozen omdat een ziekenhuis erg veel energie verbruikt. Kosten hiervoor kunnen enorm oplopen, wat we natuurlijk willen voorkomen. En door gebruik te maken van duurzame energie, al dan niet zelf opgewekt, maakt dat op dit onderdeel wij écht impact kunnen maken.

Doel 9: industrie, innovatie en infrastructuur is gekozen omdat wij als ziekenhuis afhankelijk zijn van anderen om onze diensten te verlenen. Hiervoor is een veelheid aan producten nodig. Door goed te kijken naar hoe dit gemaakt wordt, waarvan en welke ontwikkelingen er zijn op dat gebied voor duurzaamheid is ook dit een onderdeel waar wij ons steentje aan bij kunnen dragen.

Uit doel 9 rolt dan bijna automatisch doel 12: verantwoorde consumptie en productie. Tergooi MC doet dit ook bij de voeding die wij onze patiënten en medewerkers voorzetten. Hier wordt gekeken naar wat lokaal gekocht kan worden, en naar duurzame producten om zo tot gezonde keuzes te komen. Zonder daarbij mensen te dwingen maar te laten ervaren dat gezond ook lekker kan zijn!

Doel 13: Klimaat actie is ook gekozen omdat dit eigenlijk een overkoepelend doel is waar je niet om heen kunt. Alles wat je doet, van afval scheiden tot duurzaam inkopen heeft uiteindelijk impact op het klimaat. En de gevolgen van klimaatveranderingen ervaren ook wij in het ziekenhuis: hittestress in de zomer, klimaat gerelateerde ziektes, etc.

Als laatste doel is gekozen voor doel 15: leven op het land. Tergooi MC is een ziekenhuis in een groene omgeving. Het Gooi bevat veel natuurschoon, en ook op het terrein van Tergooi MC is veel groen. Wij vinden het belangrijk dat in onze directe omgeving wij een bijdrage kunnen leveren op de biodiversiteit op en rond ons terrein.

2.2 Kleine stapjes

Duurzaamheid is een issue waarbij het uiteindelijk om lange adem gaat. Veel zogenaamd laaghangend fruit was al lang in het verleden 'geogst'. Denk hierbij vooral aan afval scheiden, energiemangement, etc. Andere zaken die tegenwoordig ook onder de noemer Duurzaamheid vallen hebben altijd al de aandacht gehad. Denk hierbij aan ziekteverzuim, persoonlijke scholingen, etc.

Op dit moment zit de winst voor Duurzaamheid vooral in het zetten van kleine stapjes. Maar uiteindelijk zullen ook vele kleine stapjes een grote impact krijgen. Omdat het om een diversiteit van

zaken gaat, wordt in dit hoofdstuk alleen de hoogtepunten weergegeven. Die zaken die mensen binnen, en buiten, Tergooi MC zelf hebben kunnen waarnemen. Zonder afbreuk te willen doen aan alle duurzame zaken die wij doen.

Bij kleine stapjes denk dan aan kopen van duurzame(re) handschoenen: gemaakt van een materiaal dat minder impact op het milieu en de CO₂ uitstoot heeft. Zakken voor de vuile was die dunner zijn zodat ze ook minder plastic bevatten. Inkopen van voeding bij plaatselijke producenten. Oproepen om op de fiets of met het OV naar het ziekenhuis bij (grote) evenementen. En zo zijn er talloze kleine voorbeelden te noemen.

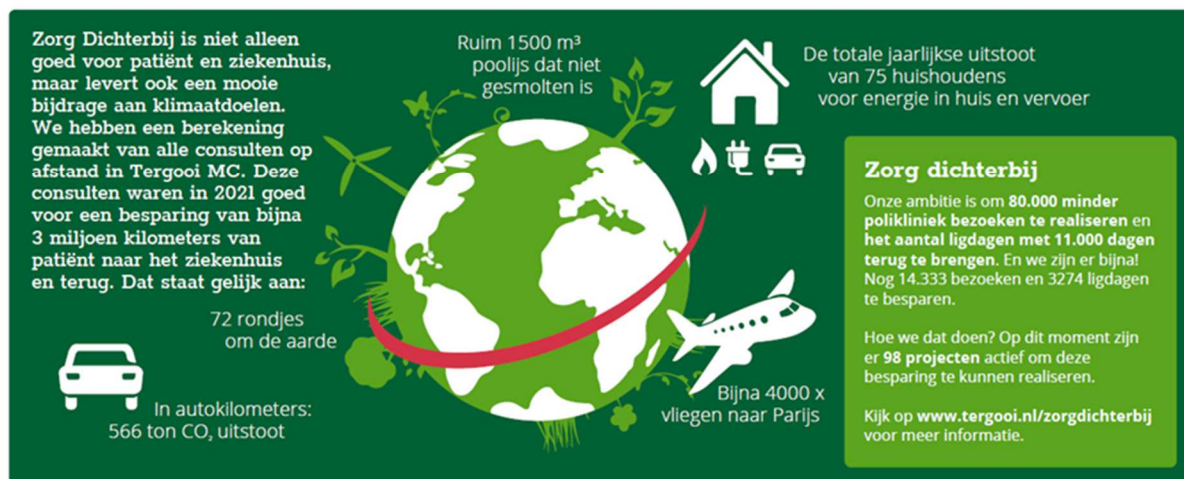
Voor het personeel heeft Tergooi MC het programma Fit in Tergooi, een doorlopend programma waarin allerlei activiteiten ontplooid worden voor en door het personeel. Denk aan voet- en stoelmassages onder het werk, workshops mindfulness, diverse (sportieve) cursussen, etc. etc. Mede door dit programma zit het ziekteverzuim bij Tergooi MC onder de landelijke gemiddelden. Ook dit programma wordt regelmatig met kleine stapjes aan- en bijgevuld om te zorgen dat we onze medewerkers fit en gezond kunnen houden.

2.3 Zorg dichterbij

Tergooi MC is in 2020 serieus gestart met het leveren van zorg op afstand. Onder andere door middel van videoconsulten. Dat is deels ingegeven door de Corona maatregelen, maar deels versneld uitrollen van plannen op dit gebied die Tergooi MC al had. Voor 2021 is gekeken welke impact deze acties op het milieu heeft, en dan met name het vervoer. Onderstaande infographic spreekt dan voor zich.

De impact van consulten op afstand 2021

Een besparing van bijna 3 miljoen kilometers van patiënt naar het ziekenhuis en terug

Een volgende stap in dit proces is in kaart krijgen wat het uiteindelijk aan energie kost, zodat een eerlijkere afweging gemaakt kan worden.

2.4 Afval scheiden op kantoorafdelingen

In 2021 is in Tergooi MC Hilversum een proef gestart met gescheiden afval inzamelen bij kantoorafdelingen. Hierbij zijn de prullenbakken op de kantoren verdwenen, en vervangen door een inzamelstation in de pantry waar ook het koffieapparaat staat. Dat betekent dat men moet lopen om iets weg te gooien, maar ook dat wát je weggooit ook gescheiden afgevoerd wordt. Hiervoor is een nieuwe afvalstroom binnen Tergooi MC geïmplementeerd: PMD. Plastic, metaal en drinkkartons. Dit is in principe dezelfde

afvalstroom als die thuis ontstaat, met dit verschil dat een organisatie als Tergooi MC wél moet betalen voor deze stroom. Daar staat dan tegenover dat deze afvalstroom meegenomen wordt in de afvalstromen waar afval weer grondstof wordt. Zie hoofdstuk 3.5 voor informatie over het afval.

3. Milieu

3.1 Energie

In onderstaand tabel een overzicht van de cijfers van gas, elektriciteit en waterverbruik. Ook de nieuwbouw is inzichtelijk gemaakt. Omdat de bouw gestaag vordert, neemt daar het verbruik ook toe. Het verbruik van de nieuwbouw is afgezet tegen verwacht verbruik in de eindsituatie. De cijfers voor dit verbruik zit niet in het eindtotaalverbruik van Tergooi MC totaal. Om de vergelijkingen met voorgaande jaren niet te veel te verstoren. De percentages is toe- of afname ten opzichte van het jaar ervoor.

Locatie	Energieverbruik (MJ)	water (M ³)	Gas (M ³)	Elektriciteit (kWh)
Tergooi totaal	 ↑3,2%	 ↑4,5%	 ↑14,2%	 ↑3,2%
2021	85.611.842	68.528	1.532.809	10.305.118
2020	82.919.551	65.552	1.342.087	9.985.159
2019	81.503.402	63.942	1.376.101	10.528.005
2018	85.012.354	68.436	1.492.372	10.644.780
Locatie Hilversum	 ↑5,0%	 ↑10,5%	 ↑22,3%	 ↑6,3%
2021	51.163.824	46.275	975.162	5.638.874
2020	44.319.005	41.888	797.062	5.303.331
2019	47.806.066	39.125	850.824	5.799.302
2018	51.185.877	44.001	961.747	5.762.940
Locatie Blaricum	 ↑1,0%	 ↓1,5%	 ↑2,3%	 ↓0,3%
2021	34.448.018	22.253	557.647	4.666.244
2020	34.104.622	22.602	545.025	4.681.828
2019	33.574.384	24.471	525.277	4.728.704
2018	34.308.201	24.435	530.625	4.881.840

3.2 Gas

Het gasverbruik is op beide locaties toegenomen. Deels doordat 2021 een kouder jaar was dan 2020, maar ook deels door toename in de productie na het coronajaar 2020 waarin veel stil is komen te liggen. In Hilversum is een lekkage van warm water in het terrein geweest wat ook zijn invloed op het gasverbruik heeft gehad.

3.3 Elektriciteit

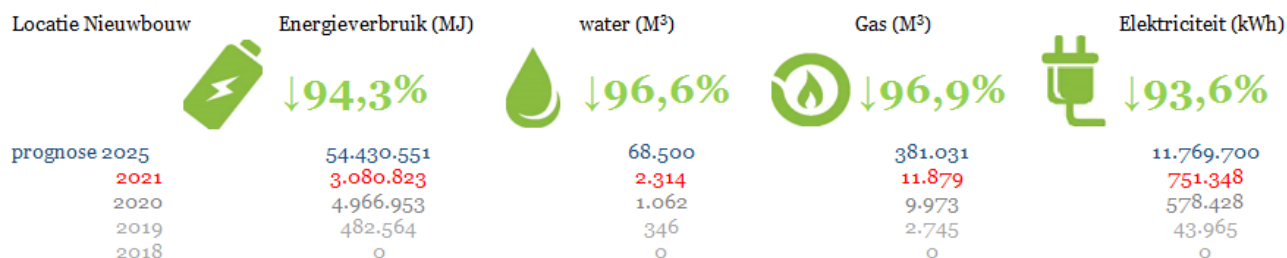
Het elektriciteitsverbruik in Hilversum is iets hoger geweest dan in 2020, in Blaricum iets lager. De verschillen zijn niet zo heel groot en daardoor ook moeilijker uit te leggen. Iets meer warmte in de zomer, anders vallen van weekenden/feestdagen kunnen al voor dit verschil zorgen. Ook het opstarten van de reguliere zorg met bijbehorende onderzoeken zijn van invloed. Er zijn op dit gebied geen grote voorvallen geweest.

3.4 Water

Zoals bij gas al aangegeven is in Hilversum een grote lekkage van warm water geweest door een leidingbreuk op het terrein. Het heeft even geduurd voordat dit gedicht kon worden. Hierdoor zijn vele kubieke meters water in de bodem verdwenen. Het verbruik van water in Blaricum is licht afgenomen, maar ook hier zijn de marges klein en kunnen diverse oorzaken hebben.

3.5 Energie nieuwbouw

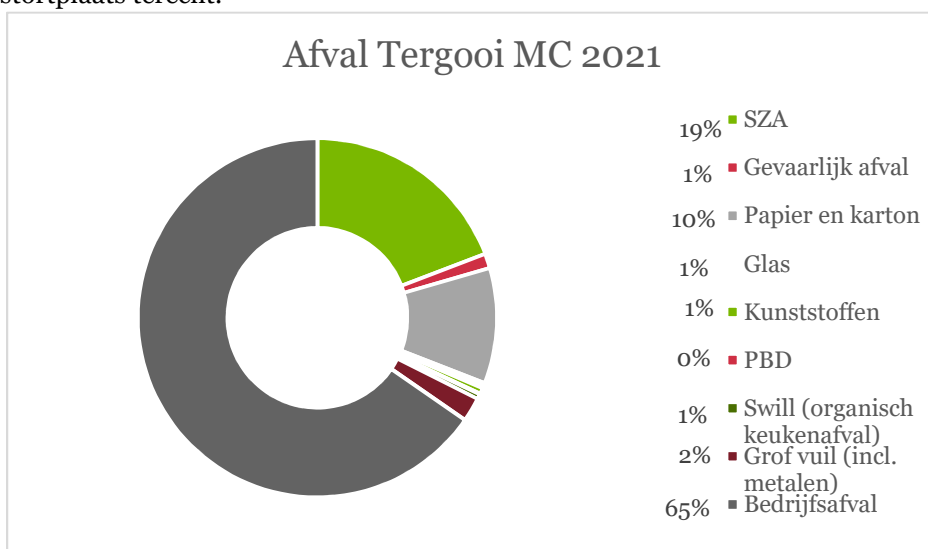
Om een vollediger beeld te geven van het verbruik van de nieuwbouw, zijn in een tabel de cijfers van de nieuwbouw apart opgenomen. De verbruik cijfers zijn afgezet tegen de verwachte verbruik cijfers in 2025. Voor deze aanpak is gekozen omdat tot in gebruik name in 2023 er wel energie verbruikt wordt, en die toename is naarmate de voltooiing van het pand nadert steeds groter. Hierdoor krijg je enorme toenames in het gebruik, terwijl het pand als energiezuiging gebouwd is. De prognose van het toekomstig verbruik is tot stand gekomen op basis van berekeningen van de nieuw gebouwde installaties in de panden en de verwachte verbruiken daar van. Het waterverbruik is tot stand gekomen door het huidig verbruik van Hilversum en Blaricum min of meer bij elkaar op te tellen. De hoop is dat uiteindelijk verbruik beneden de prognoses uit zullen komen, maar dat zal de komende jaren blijken. Voorlopig ligt het verbruik nog flink beneden de prognoses.

3.6 Afval

Bij een ziekenhuis komt veel afval vrij. Veel van dit materiaal is verpakkingen en materialen voor eenmalig gebruik. Er zijn ontwikkelingen gaande om materialen (weer) in herbruikbare vorm te gaan gebruiken. En als dat om diverse redenen niet gaat, of het dan mogelijk is om materialen als grondstof in te zetten. Grootste probleem hierbij is het mogelijk besmet zijn van materialen waardoor het om veiligheidsredenen alleen ingezet kan worden voor verbranding met energierecuperatie. Vanuit het ziekenhuis komt geen afval op een stortplaats terecht.

In bijlage 6.1 zijn overzichten van de afvalcijfers terug te vinden. Ook in 2021 is de hoeveelheid Specifiek Ziekenhuis Afval groter dan voorgaande jaren. Dit is volledig aan Corona toe te schrijven, in combinatie met opstarten van “reguliere” zorg die voor de Corona Pandemie voor het SZA zorgde. Dit jaar is er voor het eerst een PDM stroom. Omdat dit het eerste jaar is dat dit apart ingezameld wordt, is het nog niet veel. Onder de kunststoffen moet vooral aan (inpak)folies gedacht worden. Mede door het opstarten van de reguliere zorg en het wegwerken van zorgwachlijsten is in 2021 het afval met 6% toegenomen. Verwachting is dat in 2022

nog meer afval afgevoerd gaat worden: dan wordt er opgeruimd om voorbereid te zijn op een verhuizing in 2023.

3.7 Afval nieuwbouw

Op een bouwterrein komen vele soorten afvalstromen vrij. Verpakkingen van materialen, afsnijsels, materialen die kapot gegaan zijn, etc. Tergooi MC heeft bij de bouw uitdrukkelijk een organisatie aangetrokken die duurzaamheid hoog in het vaandel heeft. Het afval van de bouw wordt zo veel mogelijk apart afgevoerd, en waar mogelijk hergebruikt. In 2020 is er 1.316.355 kg (1316,36 ton) materiaal afgevoerd. Hiervan is 1.205,73 ton voor hergebruik aangeboden, 110,63 ton verbrandt met energierugwinning en niets gestort.

Afvaldashboard Beelen Recycling B.V.

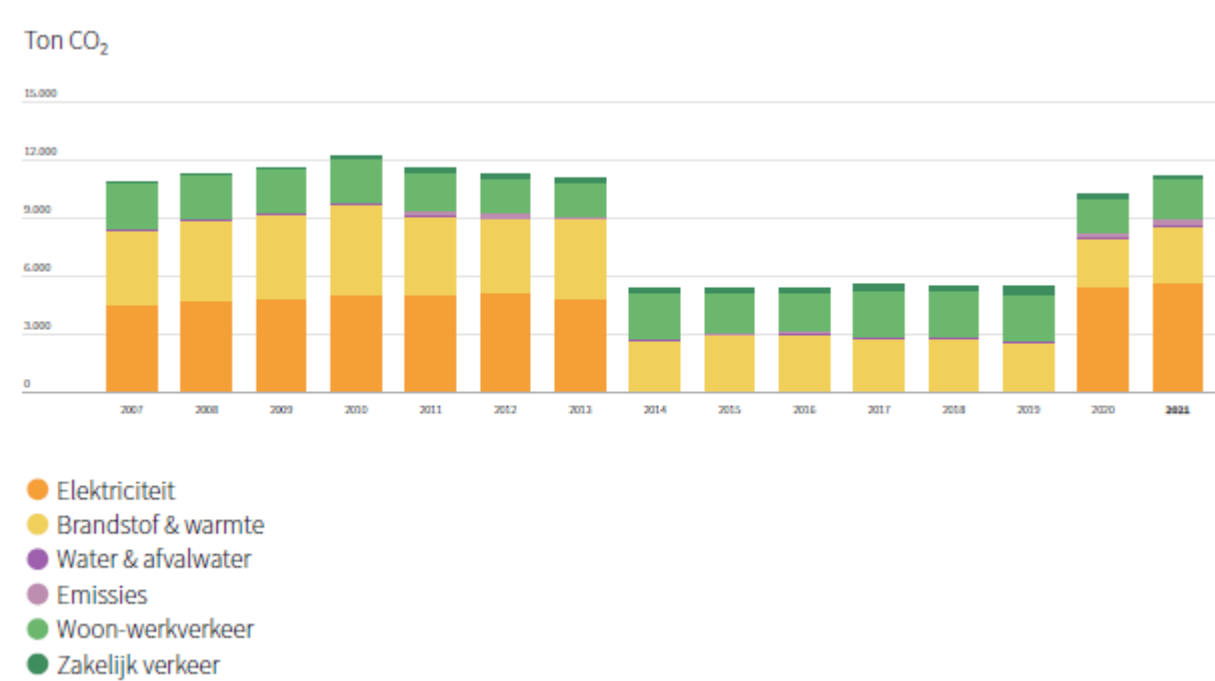

3.8 Vervoer

Zoals eerder aangegeven is in 2021 de zorg min of meer naar een normale situatie teruggekeerd, naast het feit dat er nog steeds Corona-zorg geleverd werd. Dit heeft er voor gezorgd dat er in 2021 meer mensen naar Tergooi MC kwamen om te werken dan in 2020. Wel is voor mensen met een kantoorfunctie de norm dat men minimaal 40% thuis werkt. Maar in een zorginstelling ontkom je er niet aan dat er veel mensen naar de locatie moeten om te werken. Mede hierdoor is het aantal kilometers voor woon-werkverkeer en zakelijk verkeer toch flink toegenomen. In totaal gaat het om ruim 1,9 miljoen (auto) kilometers meer dan in 2020. Echter nog steeds ruim 0.7 (auto) kilometers minder dan 2019.

3.9 CO2 uitstoot

Via de milieubarometer monitort Tergooi MC de CO2 uitstoot. Discussie hierbij is de groene stroom. Wanneer dit geen Hollandse Wind is maar van een andere bron, dan wordt het wel bij de CO2 uitstoot gerekend. Dit in verband met de vele frauduleuze certificaten die in omloop zijn. Echter is voor een grootverbruiker als het ziekenhuis het certificaat van oorsprong voor Hollandse wind te duur om af te nemen. Tergooi MC neemt groene stroom van Europese Wind af. Ook andere factoren zorgen voor CO2 uitstoot zoals onderstaande grafiek laat zien.

3.10 Milieuklachten

In 2021 zijn er drie klachten rond geluidsoverlast bij Tergooi MC Hilversum binnen gekomen. 1 daarvan had te maken met aggregaten op de nieuwbouw van Tergooi MC, de andere twee zijn wel bij Tergooi MC binnen gekomen maar bleken achteraf bij een ander bouwproject vandaan te komen. Tergooi MC heeft zijn best gedaan om de klagers zo veel mogelijk van dienst te zijn om daar waar het kon de overlast te beperken. Overige klachten hebben zich niet voorgedaan. Op de locatie Blaricum zijn geen milieuklachten binnen gekomen.

3.11 Benchmark

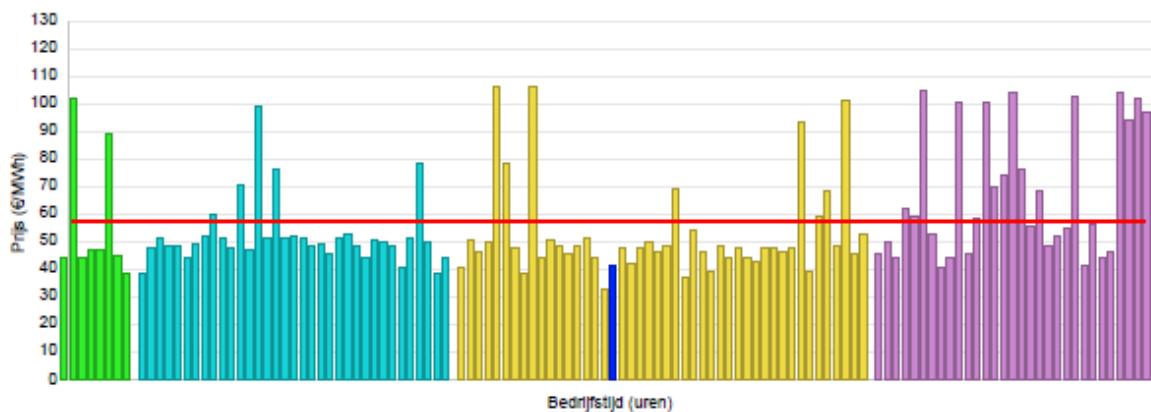
Tergooi MC doet al jaren mee aan de Benchmark van de milieubarometer Zorg. Reden hiervoor is om te kunnen zien hoe Tergooi MC het doet ten opzichte van vergelijkbare organisaties op milieugebied. En om te leren van andere organisaties. Op gebied van energie doet Tergooi MC het ondanks oudere gebouwen niet slecht. Op het gebied van afval zit Tergooi MC in de top 10 als het om % afvalscheiding aankomt. Op de overige parameters is Tergooi MC een organisatie die goed boven het gemiddelde presteert.

In de bijlagen 6.9 zijn de tabellen met de resultaten van de benchmark opgenomen. Voor deze benchmark zijn diverse parameters opgenomen om zo een goed beeld te kunnen krijgen van een organisatie en te kunnen kijken bij welke organisaties Tergooi MC het beste past om mee te vergelijken. Tergooi MC is steeds de groene regel. In deze benchmark zitten zowel regionale als academische ziekenhuizen.

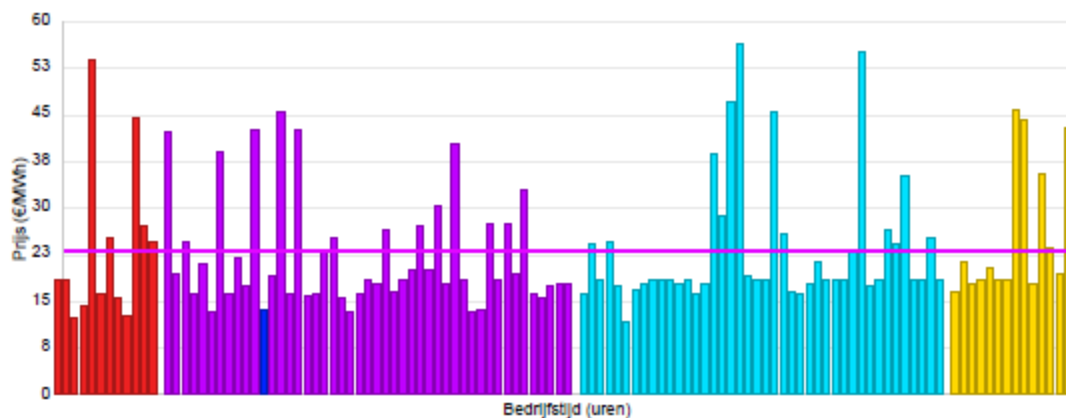

Naast de benchmark op milieu impact doet Tergooi MC ook mee met de benchmark van de Vereniging Energie Milieu en Water (VEMW). Deze vereniging van grootverbruikers van energie kijkt vooral naar de inkoop van energie. Uit deze benchmark blijkt dat Tergooi MC het goed doet. Tergooi MC koopt zijn energie in via een collectief waar meer ziekenhuizen bij aangesloten zijn. Hiermee wordt leveringszekerheid van gas en elektriciteit gewaarborgd tegen een vooraf afgesproken prijs. Dat is nodig om budgetten hiervoor te kunnen reserveren. In zowel de eerste grafiek voor elektriciteit en de tweede voor gas, is Tergooi MC de donkerblauwe lijn. De overige kleuren geven bedrijfscategorieën aan. De gekleurde horizontale lijn is het gemiddelde van alle prijzen.

Integrale leveringsprijzen van alle deelnemers

Elektriciteitsprijzen

Gasrijzen.

4. Gevaarlijke stoffen (ADR)

4.1 Algemeen

Tergooi MC heeft als ziekenhuis te maken met gevaarlijke stoffen. Niet alleen als grondstof maar ook als afvalstoffen. Dat betekent dat Tergooi MC zich moet houden aan allerlei wet- en regelgeving rond gevaarlijke stoffen zoals de Arbowet en wetgeving rond vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. De laatste wordt ook wel de ADR genoemd. Bepalingen uit deze wet maken dat er een jaarverslag gemaakt moet worden, en een Veiligheidsadviseur Gevaarlijke Stoffen moet worden benoemd.

Binnen Tergooi MC ligt deze taak bij de Stafmedewerker Veiligheid en Milieu: mw. H. Treffers-Veldkamp. Certificaathouder ADR nr. 2008024032, afgegeven op 14 juni 2018. De taken van de Veiligheidsadviseur binnen Tergooi MC zijn vooral toezien op het op de juiste manier aanleveren van Gevaarlijk afval, zorg voor procedures en protocollen en verzorgen van voorlichtingen, trainingen en scholingen. En het schrijven van het jaarverslag. Het jaarverslag is wat u nu leest.

4.2 Activiteiten in relatie tot ADR

De kernactiviteit van Tergooi MC is ziekenhuiszorg, dat betekent dat wij producent zijn van Specifiek Ziekenhuis Afval (SZA) wat op de verpleegafdelingen verpakt wordt, en uiteindelijk door onze afvalverwerker afgevoerd. Een klein deel van de zorg die Tergooi MC wordt in Weesp verzorgd. Op deze buitenpoli wordt door eigen mensen materialen aan en afgevoerd die onder de ADR zouden kunnen vallen. Om aan de wetgeving te voldoen, zijn de wagens van een uitrusting voorzien en werkt men met pakbonnen waarop ook de ADR gegevens staan. Voor de ingekochte stoffen zijn wij eindgebruiker. Dat betekent dat de stoffen óf worden opgebruikt in processen, óf worden omgezet in andere stoffen bij bijvoorbeeld laboratoriumonderzoek of medicijnproductie, óf uiteindelijk al dan niet vervuild als afval stof worden afgevoerd.

4.3 Gevaarlijke stoffen

Binnen een ziekenhuis wordt er met meer gevaarlijke stoffen gewerkt dan men beseft. Hierbij gaat het om brandbare (vloeistof)stoffen zoals bijvoorbeeld handalcohol, gassen zoals zuurstof, maar ook medicijnen. Uiteindelijk kan je in een ziekenhuis stoffen van alle ADR klassen tegenkomen. Alleen klasse 1 (ontploffbare stoffen) in principe niet. In 2021 is er ruim 164.000 kg/liter gevaarlijke stoffen ingekocht. Het merendeel van deze stoffen wordt gevormd door gassen. Bij deze stoffen zijn de materialen van de afdeling nucleair, klasse 7 ADR, niet meegeteld. Voor deze werkzaamheden en stoffen wordt op basis van de atoomwet een apart jaarverslag verzorgd door de afdeling Klinische Fysica en Medische Technologie. Voor deze gegevens wordt dan ook naar dat jaarverslag verwezen. Voor de hoeveelheid afvalstoffen verwijs ik naar hoofdstuk 3.6 en de bijlagen over afval. Een overzicht van de ingekochte stoffen is op te vragen bij de Stafmedewerker Veiligheid en Milieu, maar zal alleen ter inzage worden afgegeven als daar noodzaak voor is.

4.4 Procedures en Beveiligingsplan

Binnen Tergooi MC zijn er diverse protocollen om de veiligheid van medewerkers en bezoekers te garanderen. Deze worden in het kwaliteitsportaal voor iedereen ter beschikking gesteld. Via dit systeem moeten alle protocollen minimaal eens per 2 jaar bekeken en bijgewerkt worden. Vaker mag natuurlijk als de situatie daar om vraagt. Voor alle werkzaamheden met de gevaarlijke stoffen zijn protocollen en noodprocedures beschreven. Veelal voor een specifiek proces, een enkele maal overkoepelend in het Bedrijfsnoodplan.

Tergooi MC heeft geen beveiligingsplan nodig op basis van de stoffen waarmee we werken. Alleen aan het protocol van de hemorragische koorts (bijvoorbeeld Ebola) is een beveiligingsparagraaf toegevoegd. Dit is echter nog niet nodig geweest.

4.5 Scholing en Training

In 2020 zijn de nodige zaken aangepast in verband met de Corona pandemie. Toen hebben alle medewerkers die hier mee te maken hebben gehad voorlichting dan wel extra uitleg ontvangen. Reguliere werkzaamheden gingen door, maar de Corona heeft wel het scholingsschema overhoop

gegooid. In verband met de loc downs en het feit dat er binnen Tergooi MC geen grote wijzigingen zijn geweest, zijn er geen scholingen gegeven rond gevaarlijke stoffen. Wel hebben de medewerkers van de afdeling Intern Transport in 2021 een bijscholing rond stuwage van de containers met SZA vaten ontvangen. Dit omdat zij niet gewend waren de containers zelf te beladen. Dit werd voor de pandemie door de afvalverwerker zelf gedaan. De trainingen en scholingen rond de BHV zijn wel doorgegaan. Zie jaarverslag BHV van Tergooi MC over het jaar 2021.

4.6 Incidenten

In 2021 heeft zich een incident voorgedaan op de afdeling OLVG Pathologie die is gevestigd in Blaricum. In september is een hoeveelheid xyleen uit een kleurapparaat gelekt. In verband met de lekkage is de afdeling ontruimd, en de situatie door de brandweer veilig gesteld. De stof is door een specialistisch bedrijf opgeruimd. Oorzaak was het verkeerd plaatsen van een pomp in een van de vaten in het apparaat. Een menselijke fout. Naar aanleiding van dit incident wordt nu wel gekeken of het zinvol is intern mensen op te leiden om zelf dit soort morsingen op te ruimen. Tot die tijd zal het externe bedrijf ingeschakeld worden in geval van.

Op 25 juni zijn een aantal materialen, waaronder jerrycans met scopenreinigingsvloeistof neergezet bij de ingang van de Spoedeisende Hulp in Blaricum. Dat is niet de normale goederenontvangst voor deze locatie. Het bleek achteraf om een ingehuurd koerier te zijn die ter plaatse niet bekend is met het pand, en niet naar de goederenontvangst kon of wilde rijden. Deze materialen hebben enige tijd onbeheerd gestaan, en zijn uiteindelijk naar de gebruikelijke plaats gebracht door medewerkers van Logistiek van Tergooi MC. De leverancier is hierop aangesproken.

Later in het jaar is een SZA vat van een van de afdelingen in Blaricum uit de perscontainer gehaald voor deze geplet werd. Een oplettende medewerker van Logistiek merkte het vat op dat door iemand van de afdeling in de grote vuilcontainer is gedeponeerd. Het vat is uit de perscontainer gehaald en via de reguliere weg afgevoerd. De afdeling is hierop aangesproken. Waarom men het vat in de vuilcontainer heeft gedaan is onbekend.

4.7 Audits en controles.

Tergooi MC is in 2021 niet door externe partijen gecontroleerd of bezocht. Intern worden voortdurend controles gedaan door eigen personeel. Dit is onderdeel van de reguliere werkzaamheden. Wanneer er grotere onregelmatig geconstateerd worden, wordt dit doorgegeven aan de Stafmedewerker Veiligheid en Milieu. Gekeken wordt dan of dit onduidelijkheid in het protocol is, of mogelijk een andere oorzaak heeft. In 2021 zijn er geen grote afwijkingen geweest die tot ingrijpen in de reguliere gang van zaken heeft geleid.

5. Milieu en Duurzaamheid Actieplan

5.1 Punten 2021

Voor 2021 stonden onderstaande punten op het actielijstje voor Milieu en Duurzaamheid. Omdat intern veel aandacht is gegaan naar de nieuwbouw, zijn ook de punten in dat kader er uit gelicht. Per punt hieronder toelichting.

-Implementatie mobiliteitsplan Tergooi MC.

Doel van dit punt was enerzijds om mensen te bewegen om minder vaak met de auto naar het werk te komen, anderzijds een parkeer probleem in Hilversum ontstaan door de nieuwbouw te bestrijden. In 2020 werd Tergooi MC hierbij geholpen door de maatregelen die genomen zijn in het kader van bestrijding van de Corona pandemie. In 2021 is het aantal autobewegingen door het personeel weer toegenomen ondanks dat voor het kantoorpersoneel thuiswerken de norm is gebleven. Dit komt vooral door het opstarten van de reguliere zorg en het wegwerken van zorgwachlijsten.

-Vaststellen Portefeuille Routekaart CO2 reductie

De Portefeuille Routekaart is door de Raad van Bestuur vastgesteld en aan het bevoegd gezag gestuurd. Aan Tergooi MC nu de taak om dit bij te houden.

-Uitrol bouwplannen Tergooi MC en punten EED.

De EED, Europese Energie-efficiency Directive of Europese Energie efficiëntie richtlijn, is een Europese regelgeving die organisaties verplicht om energiebesparingsmaatregelen te treffen. De nieuwbouw van Tergooi MC in Hilversum is geheel volgens planning gegaan. De punten uit de EED die hiervoor opgenomen zijn, zijn uitgevoerd. Alles zal in 2022 in bedrijf worden gesteld. De nieuwbouw wordt in 2023 als ziekenhuis in gebruik genomen.

-Uitrollen gebruik van plaszakken op de Röntgenafdeling.

Dit punt is niet gehaald. Het is vooral vastgelopen op financiën. Tergooi MC moet vanwege de nieuwbouw en de financiering hiervan goed op de financiën letten. Voor dit project was geen geld gereserveerd, en ook niet opgenomen in de kostprijs die afgesproken is met de zorgverzekeraars. Met de afdeling Inkoop wordt gekeken of dit via de zorgverzekeraars alsnog gefinancierd kan worden.

-Voortdurend monitoren energieverbruiken.

Dit is een vast punt op de agenda van de Energie Commissie binnen Tergooi MC. Zie ook hoofdstuk 3

-Onderzoeken naar afvalvermindering via de inkooptrajecten.

Dit is een punt dat in 2021 niet gehaald is. Het zal onderdeel gaan worden van het duurzaam inkopen project van de afdeling inkoop. Ook zal op afdelingen gekeken worden welke winst nog behaald kan worden op het gebied van afval scheiden.

-Pilot afval inzamelsysteem nieuwbouw.

Op de kantoorafdelingen van Tergooi MC locatie Hilversum zijn afvalstations geplaatst zodat men het afval gescheiden kan inleveren. Hiervoor zijn ook de prullenbakken op de kantoren verwijderd. Als men tóch nog een eigen prullenbak wilde houden, kon dat onder de voorwaarde dat men wel het afval zo veel mogelijk zou scheiden en de bak zelf zou legen. In de stations kunnen bickers, PMD, Groen afval (vooral etensresten), glas, en restafval ingezameld worden. Het papier kan in grote containers ingezameld worden, samen met karton. De pilot is door de gebruikers in vrijwel alle gevallen enthousiast opgepakt en wordt nu als 'gewoon' ervaren.

5.2 Actieplan 2022 en verder

Onderstaande punten worden in 2022 en verder opgepakt.

In 2022 zal een Beleidsplan Duurzaamheid worden opgesteld.

Veel van de processen zullen zijn gericht op de nieuwbouw. Waar mogelijk worden processen al voor de verhuizing in 2023 ingericht. Wanneer dit niet kan, zal zo veel mogelijk voorbereiding gedaan worden om het in 2023 wel uit te kunnen rollen.

Inrichten Green Team OK. Samen met de mensen van de werkvloer op de Operatie Kamers (OK) kijken naar welke (milieu) winsten behaald kunnen worden op afdelingsniveau. Ingezet wordt in eerste instantie op verminderen van afval, en bezien welke materialen voor hergebruik en/of recycling geschikt zijn en op welke wijze.

Verdere uitrol afvalbakken op kantoren en andere afdelingen die hierin geïnteresseerd zijn.

Onderzoek naar mogelijkheden om voor de verhuizing al te starten met het project rond plaszakken op de afdeling Radiologie.

In gebruik name nieuwbouw Hilversum, afstellen systemen op optimaal verbruik.

Opstellen van SMART milieudoelen om voortgang beter te kunnen rapporteren.

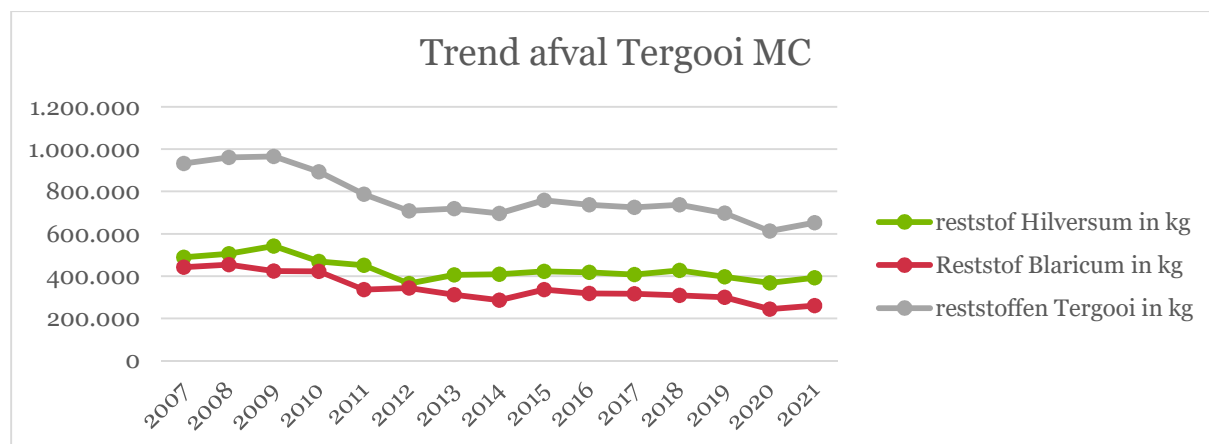
6. Bijlagen

6.1 Afvalcijfers

reststof Hilversum in kg	2017	2018	2019	2020	2021
Specifiek Ziekenhuis Afval	43.041	48.373	49.162	76.960	95.764
Overig Gevaarlijk afval	4.554	2.612	1.834	2.263	1.730
Papier en karton	65.771	71.992	42.672	31.784	36.219
Glas	7.300	4.560	250	1.210	1.411
kunststoffen	1.341	1.184	1.640	2.479	1.668
PMD					432
organisch afval (swill)	3.780	2.160	1.110	720	1.470
Grof vuil (bouw, metaal, sloop etc.)	7.520	19.740	17.995	11.810	11.740
Bedrijfsafval:	274.400	277.257	282.188	241.056	241.812
Totaal	407.707	427.878	396.851	368.282	392.246

Reststof Blaricum in kg	2017	2018	2019	2020	2021
Specifiek Ziekenhuis Afval	19.965	22.718	22.746	24.101	29.500
Overig Gevaarlijk afval	5.905	7.588	11.141	5.729	6.901
Papier en karton	63.342	59.981	44.241	28.416	31.764
Glas	4.440	2.140	2.320	1.484	1.606
kunststoffen	1.224	1.089	3.236	1.375	1.926
organisch afval (swill)	8.260	2.160	2.310	2.396	1.440
Grof vuil (bouw, metaal, sloop etc.)	7.500	6.320	9.060	4.210	2.420
Bedrijfsafval (incl grof vuil t/m 2009)	206.360	206.840	205.180	176.940	184.620
Totaal	316.996	308.836	300.234	244.651	260.177

reststoffen Tergooi MC in kg	2017	2018	2019	2020	2021
Specifiek Ziekenhuis Afval	63.006	71.091	71.908	101.061	125.264
Overig Gevaarlijk afval	10.459	10.200	12.975	7.992	8.631
Papier en karton	129.113	131.973	86.913	60.200	67.983
Glas:	11.740	6.700	2.570	2.694	3.017
kunststoffen	2.565	2.273	4.876	3.854	3.594
PMD	0	0	0	0	432
organisch afval (swill)	12.040	4.320	3.420	3.116	2.910
Grof vuil (bouw, metaal, sloop etc.)	15.020	26.060	27.055	16.020	14.160
Bedrijfsafval	480.760	484.097	487.368	417.996	426.432
Totaal	724.703	736.714	697.085	612.932	652.423

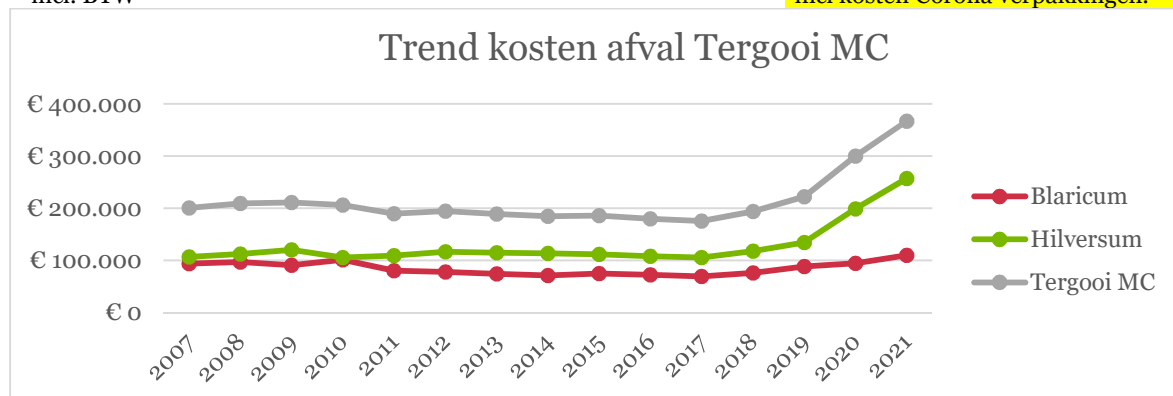
Kosten* reststoffen Hilversum	2017	2018	2019	2020	2021
SZA	€ 32.192	€ 36.434	€ 38.927	€ 64.891	€ 81.114
Embellage SZA	€ 25.900	€ 29.359	€ 32.047	€ 74.056	€ 112.822
Gevaarlijk afval	€ 1.231	€ 873	€ 232	€ 1.041	€ 628
Emballage GA	€ 1.612	€ 2.811	€ 1.509	€ 1.154	€ 2.059
Papier en karton	€ 397	€ 401	€ 422	€ 441	€ 519
Glas	€ 596	€ 505	€ 613	€ 769	€ 818
Kunststoffen	€ 701	€ 424	€ 864	€ 847	€ 1.036
PMD					€ 1.328
Swill	€ 682	€ 893	€ 499	€ 338	€ 718
Grof vuil	€ 1.427	€ 4.459	€ 4.093	€ 1.457	€ 1.446
Bedrijfsafval	€ 40.996	€ 41.300	€ 54.815	€ 53.837	€ 54.665
Totaal	€ 105.734	€ 117.458	€ 134.019	€ 198.831	€ 257.153

Kosten* reststoffen Blaricum	2017	2018	2019	2020	2021
SZA	€ 14.640	€ 17.069	€ 19.383	€ 20.161	€ 24.987
Embellage SZA	€ 13.520	€ 13.403	€ 13.862	€ 28.898	€ 36.804
Gevaarlijk afval	€ 3.601	€ 5.760	€ 8.305	€ 4.832	€ 5.857
Emballage GA	€ 2.333	€ 5.232	€ 4.480	€ 2.978	€ 2.912
Papier en karton	€ 59	€ 397	€ 417	€ 0	€ 0
Glas	€ 538	€ 252	€ 386	€ 1.053	€ 923
Kunststoffen	€ 264	€ 183	€ 482	€ 504	€ 489
PMD					
Swill	€ 1.491	€ 918	€ 1.037	€ 789	€ 689
Grof vuil	€ 1.744	€ 1.444	€ 2.479	€ 951	€ 796
Bedrijfsafval	€ 31.338	€ 31.447	€ 37.521	€ 34.441	€ 36.378
Totaal	€ 69.528	€ 76.105	€ 88.353	€ 94.608	€ 109.835

Kosten* reststoffen Tergooi MC totaal	2017	2018	2019	2020	2021
SZA	€ 46.832	€ 53.503	€ 58.310	€ 85.052	€ 106.102
Embellage SZA	€ 39.419	€ 42.762	€ 45.909	€ 109.741	€ 149.626
Gevaarlijk afval	€ 4.832	€ 6.632	€ 8.537	€ 5.873	€ 6.485
Emballage GA	€ 3.945	€ 8.043	€ 5.989	€ 4.132	€ 4.971
Papier en karton	€ 456	€ 798	€ 839	€ 441	€ 519
Glas	€ 1.134	€ 757	€ 999	€ 1.821	€ 1.741
Kunststoffen	€ 964	€ 607	€ 1.346	€ 1.352	€ 1.525
PMD	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.328
Swill	€ 2.173	€ 1.811	€ 1.536	€ 1.128	€ 1.408
Grof vuil	€ 3.171	€ 5.903	€ 6.572	€ 2.409	€ 2.241
Bedrijfsafval	€ 72.334	€ 72.748	€ 92.337	€ 88.279	€ 91.043
Totaal	€ 175.261	€ 193.563	€ 222.373	€ 300.227	€ 366.988

*incl. BTW

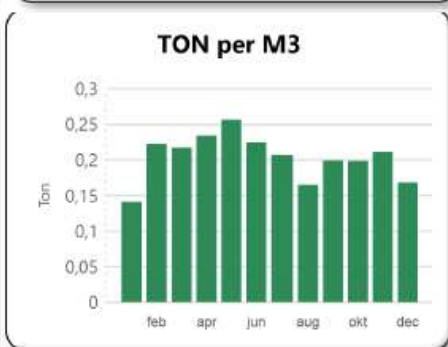
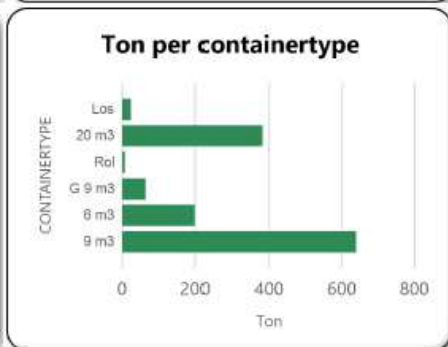
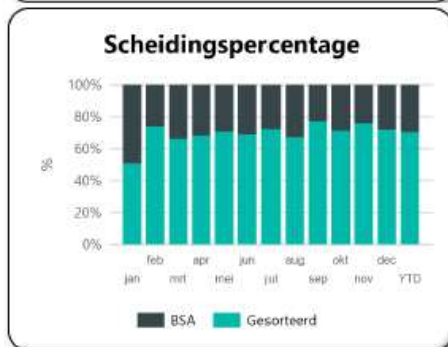
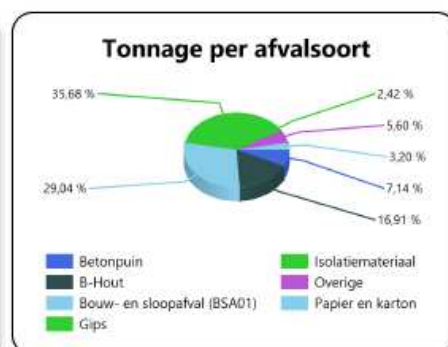
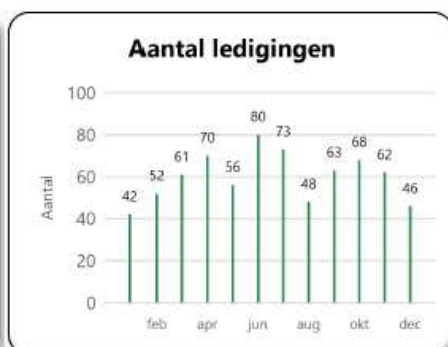
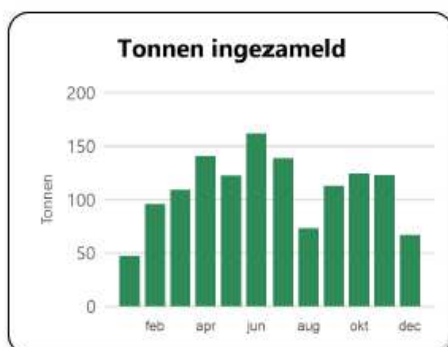
incl kosten Corona verpakkingen.

6.2 Afvalcijfers nieuwbouw 2021

Afvalstof (kg)	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Eindtotaal
Bedrijfsafval	540	410	440	735	495	660	825	660	660	825	660	825	7.735
Betonpuin		16.560	30.160	14.260	13.640	14.520	4.860						94.000
B-Hout	9.860	21.080	17.440	22.220	29.180	29.480	15.460	14.600	21.220	15.920	12.440	13.760	222.660
Bitumen / Dakafval										420			420
Bouw- en sloopafval (BSA01)	22.880	24.520	36.540	44.260	35.600	49.680	38.100	23.300	25.160	34.960	29.280	18.040	382.320
EPS	3.820	300	680	3.220	1.700		860	500	2.040	1.840	1.200	1.580	17.740
Folie (plastic)	3.920	2.120	1.420	4.080	1.260	3.120	3.660		3.940	1.480	1.460	3.080	29.540
Gips	2.200	13.800	18.040	47.440	37.980	61.940	62.540	28.580	54.040	59.760	63.400	19.980	469.700
Isolatiemateriaal	3.580	6.860	3.600	2.540	400	500	880	320	920	1.980	5.860	4.420	31.860
Mengpuin		5.040											5.040
Metalen		3.800					5.740	2.340		1.360			13.240
Papier en karton	700	1.340	980	1.640	2.540	1.900	5.580	3.000	4.820	5.620	8.820	5.160	42.100
Eindtotaal	47.500	95.830	109.300	140.395	122.795	161.800	138.505	73.300	112.800	124.165	123.120	66.845	1.316.355

Afvaldashboard Beelen Recycling B.V.

Jaar: 2021
 Maand: All
 Organisatie: Bam Groep N.V.

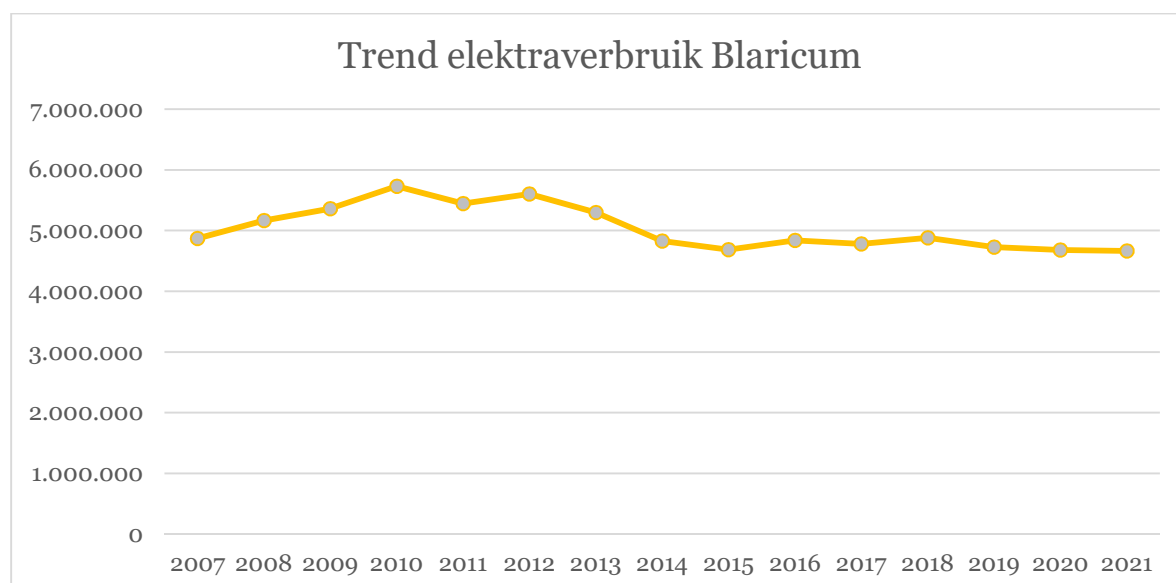
6.3 Energiecijfers Blaricum

Overzicht elektriciteit:

Totaal ingekocht	2017	2018	2019	2020	2021
Januari	401.867	393.507	391.274	394.373	387.861
Februari	356.432	355.455	350.292	359.575	356.330
Maart	409.860	387.677	381.573	372.562	390.472
April	360.519	388.569	378.841	356.885	361.056
Mei	410.309	445.260	400.243	378.221	366.560
Juni	420.879	422.640	424.339	419.867	430.102
Juli	435.462	490.206	446.789	409.490	422.404
Augustus	433.060	445.312	442.979	480.414	399.457
September	382.195	392.487	375.630	387.089	398.155
Oktober	399.197	406.391	381.498	376.350	374.048
November	382.419	376.968	372.262	366.752	387.925
December	386.535	377.368	382.984	380.249	391.874
Totaal kWh ingekocht	4.778.734	4.881.840	4.728.704	4.681.827	4.666.244

Kosten inkoop elektra €	2017	2018	2019	2020	2021
	€ 442.002	€ 473.782	€ 507.177	€ 557.647	€ 557.647

Vergelijk huishoudens kwh	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal huishoudens	1.160	1.724	1.670	1.653	1.648
m2 Huishouden v.s. m2 Tergooi MC	3,24	3,31	5,30	5,25	5,23

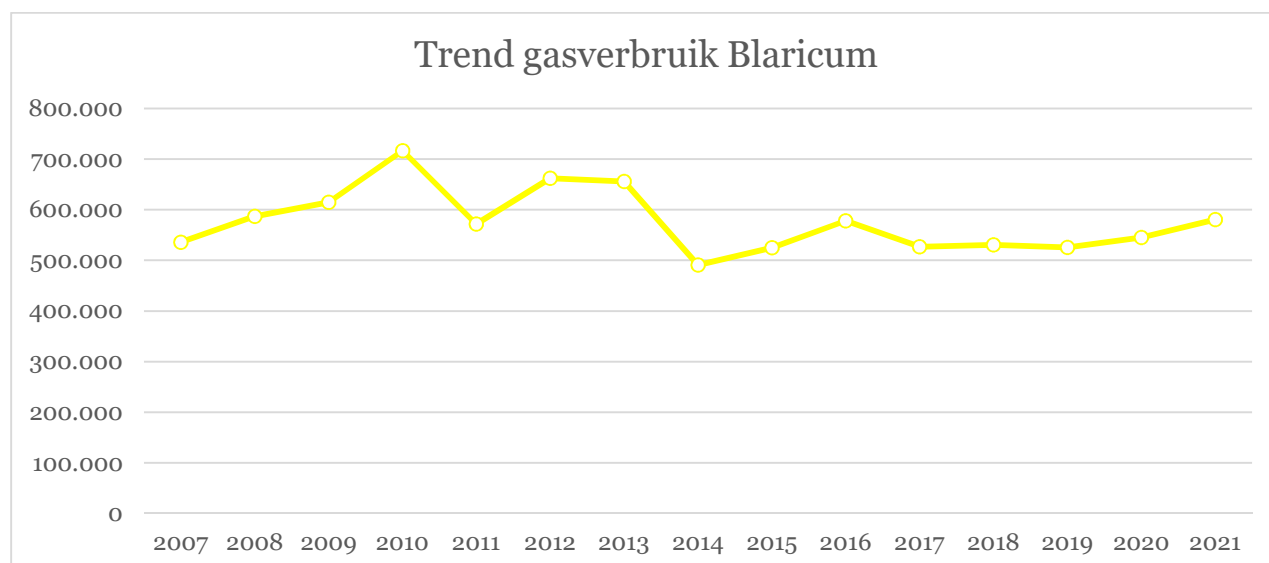

Overzicht gas

Totaal ingekocht m3	2017	2018	2019	2020	2021
Januari	90.042	68.580	79.362	69.849	89.636
Februari	64.315	85.573	57.293	64.315	75.455
Maart	55.855	70.301	53.240	70.010	69.553
April	47.917	38.418	42.556	49.822	62.072
Mei	30.132	25.991	37.833	40.652	40.165
Juni	21.994	20.444	20.802	26.841	21.889
Juli	20.731	20.364	20.224	20.835	20.056
Augustus	20.558	20.002	19.822	19.413	20.500
September	22.937	21.966	21.687	21.118	20.799
Oktober	25.837	34.605	35.046	37.345	33.233
November	53.113	58.835	63.431	50.659	54.677
December	71.396	63.628	71.644	72.439	70.349
afrekening kleine meter	1.857	1.918	2.337	1.727	2.158
Totaal	526.684	530.625	525.277	545.025	580.542

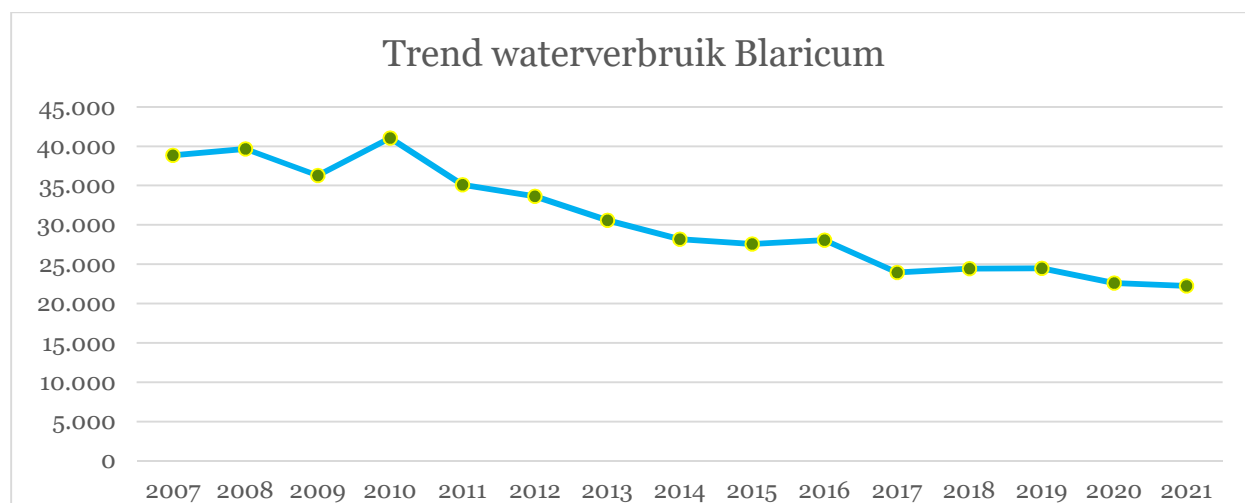
kosten gas €	2017	2018	2019	2020	2021
	€ 215.790	€ 227.649	€ 257.479	€ 261.136	€ 262.598

Vergelijk huishoudens gas	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal huishoudens	345	348	392	407	433
m2 Huishouden v.s. m2 Tergooi MC	0,96	0,97	1,24	1,29	1,38

Overzicht water

Totaal ingekocht	2017	2018	2019	2020	2021
Januari	2.156	2.132	2.085	2.209	2.285
Februari	1.997	2.164	1.975	2.293	1.839
Maart	2.351	2.340	2.101	1.920	2.103
April	1.902		2.175	1.643	1.945
Mei	2.152	3.778	2.597	1.553	1.870
Juni	1.976	1.935	1.080	1.951	2.451
Juli	1.771		2.425	2.016	956
Augustus	1.782	2.805	1.940	2.015	1.651
September	2.409	3.286	1.850	1.877	1.758
Oktober	2.134	1.742	2.121	1.819	1.775
November	1.270	2.149	2.168	1.643	1.865
December	2.058	2.104	1.954	1.663	1.755
Totaal	23.958	24.435	24.471	22.602	22.253
Kosten water (incl BTW)	2017	2018	2019	2020	2021
	€ 42.701	€ 39.007	€ 43.959	€ 41.221	€ 40.752
vervuilingseenheden	359,37	366,53	367,07	339,03	333,80
Huishoudens vergelijk H₂O	2017	2018	2019	2020	2021
totaal	177	181	181	167	165
per m²	0,49	0,50	0,58	0,53	0,52

Energieoverzicht.

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021
MJ (zonder groene stroom)	59.678.155	60.730.841	59.183.350	59.386.484	60.370.350
MJ (met groene stroom)	33.872.991	34.368.905	33.648.350	34.104.618	35.172.633
EVK (MJ/M2)	788	799	783	793	818
Gecorrigeerd energieverbruik	59.678.155	59.795.455	59.015.261	58.271.047	62.904.353
CO2 uitstoot kg	926.964	933.900	924.488	959.244	1.021.754
Gewogen graaddagen (de Bilt)*	2.833	2.675	2.648	2.477	2.819
correctiefactor t.o.v. vorig jaar	100,000%	105,898%	101,021%	106,913%	87,880%
Gecorrigeerd gasverbruik in m ³	526.684	501.071	519.966	509.782	660.605

* bron: KWA Bedrijfsadviseurs, www.kwa.nl

MJ normaal= kWh x 9 + m³ gas x 31,65

MJ groene stroom = kWh x 3,6 + m³ gas x 31,65

EVK (Energie Verbruik Kengetal) = MJ : 43000 m²

Gecorrigeerd energieverbruik is met verrekend gasverbruik op basis van de graaddagen van dat jaar.

CO2 uitstoot = m³ gas x 1.76

Gasverbruik gem. Huishouden: 1340 m³ (2020)

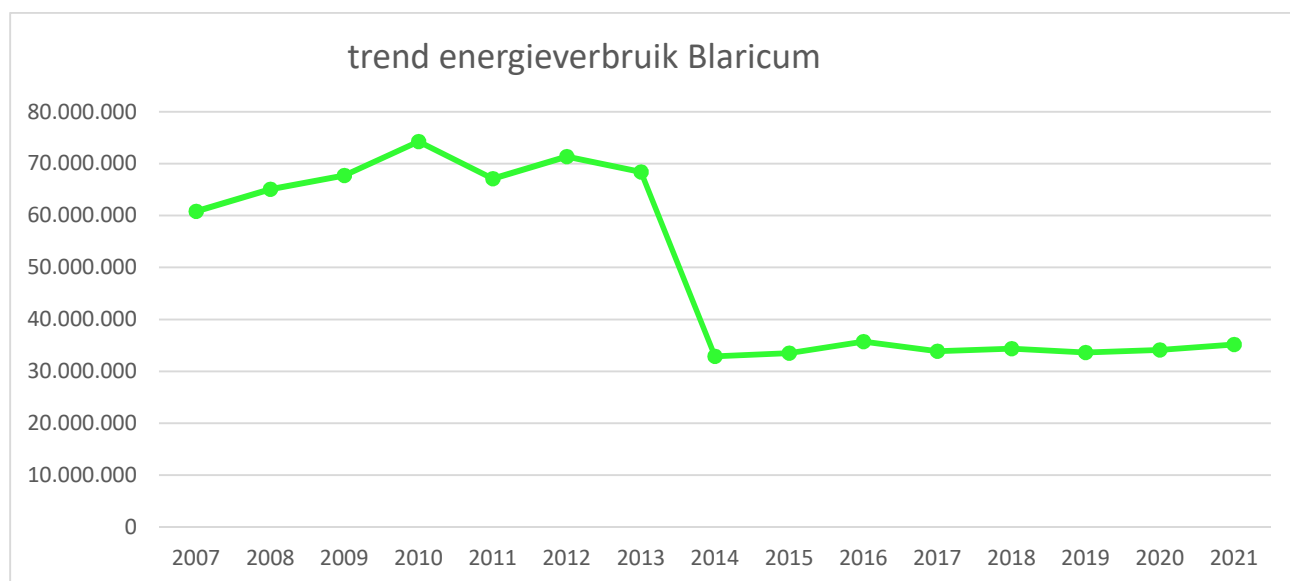
Waterverbruik gem. huishouden: 135 m³ (2020)

Stroomverbruik gem huishouden: 2.832 Kwh. (2020)

Gem. oppervlakte woning: 136,5 m² (65 m² x2,1)

bron: NIBUD 2020 gem huishouden 2,1 pers.

bron: CBS gem.woonopp. per persoon NL.

6.4 Energiecijfers Hilversum

Overzicht elektraverbruik

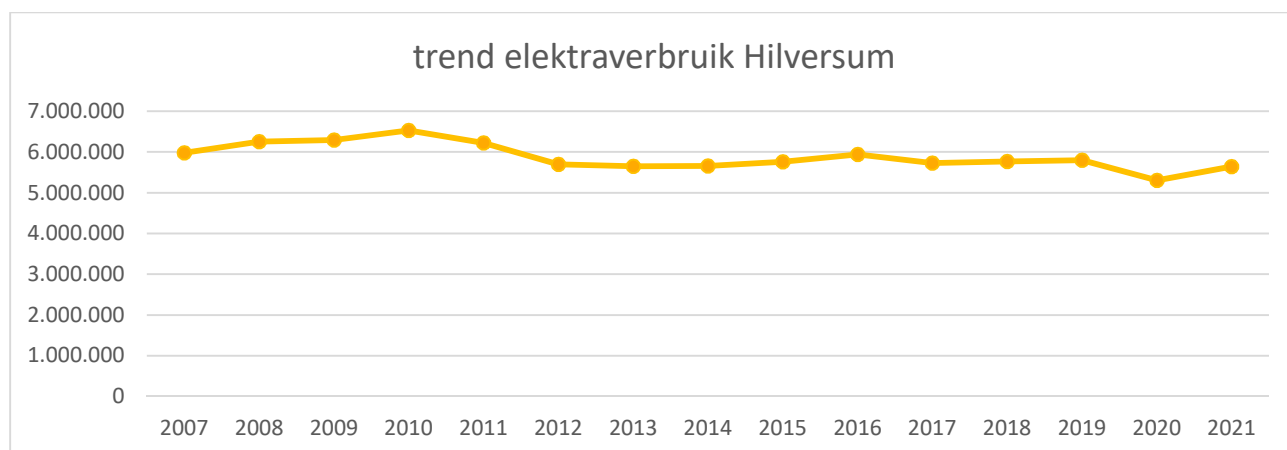
Totaal ingekocht kWh	2017	2018	2019	2020	2021
Januari	500.466	479.324	488.334	484.828	470.529
Februari	443.348	428.249	435.269	437.004	424.601
Maart	478.042	458.476	466.281	440.945	461.173
April	443.903	436.499	455.215	441.783	351.065
Mei	493.548	483.250	423.893	459.448	427.811
Juni	495.772	464.791	452.373	497.927	487.834
Juli	511.010	512.193	483.743	335.164	491.254
Augustus	489.214	495.224	533.672	376.299	474.342
September	448.336	461.367	486.585	335.225	474.649
Oktober	460.804	476.048	505.722	432.495	465.618
November	456.639	461.640	478.909	437.906	473.208
December	469.381	472.067	468.868	493.468	519.200
Totaal kWh	5.690.463	5.629.128	5.678.863	5.172.490	5.521.284

nwe meter, berekend

Kosten inkoop elektra €	2017	2018	2019	2020	2021
	€ 530.641	€ 560.029	€ 602.002	€ 546.819	€ 668.324

Opgewekt kWh	2017	2018	2019	2020	2021
Januari	0	2.172	1.900	1.535	1.860
Februari	0	5.791	5.124	3.601	3.476
Maart	0	9.115	7.381	10.886	8.552
April	0	13.071	16.226	17.939	14.928
Mei	0	19.282	14.102	22.310	17.141
Juni	0	19.619	21.289	20.020	19.906
Juli	0	23.617	19.992	17.813	16.875
Augustus	13.420	16.542	16.930	16.639	14.274
September	10.965	12.371	10.772	11.420	11.170
Oktober	6.134	7.726	3.410	4.636	5.679
November	2.532	3.099	2.180	2.680	2.385
December	847	1.407	1.132	1.363	1.344
Totaal kWh	33.898	133.812	120.438	130.841	117.590
Totaal gebruik elektra kWh	5.724.361	5.762.940	5.799.302	5.303.331	5.638.874

Vergelijk huishoudens kwh	2017	2018	2019	2020	2021
totaal huishoudens	1.389	1.399	2.048	1.873	1.991
per m²	3,64	3,66	6,10	5,58	5,93

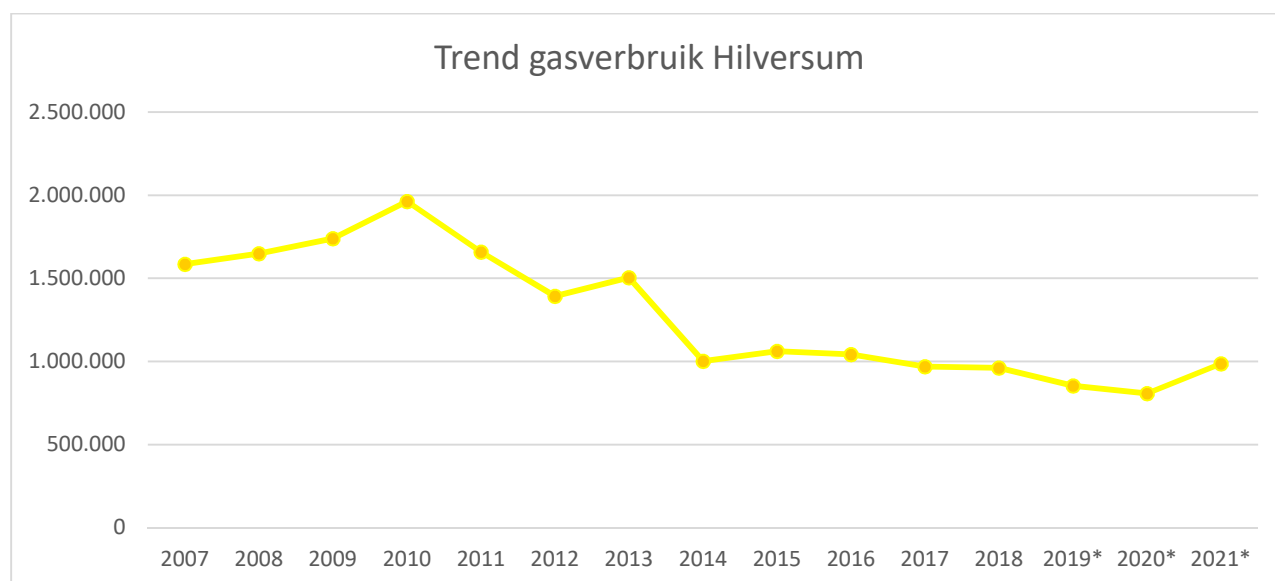

Overzicht gasverbruik

Totaal ingekocht m³	2017	2018	2019*	2020*	2021*
Januari	162.740	126.740	132.187	102.924	130.030
Februari	119.348	147.076	99.613	91.477	112.323
Maart	95.653	128.136	92.767	100.516	100.785
April	86.152	68.038	85.362	68.549	91.583
Mei	53.654	51.368	56.246	56.379	62.160
Juni	36.585	40.408	32.336	37.471	36.209
Juli	38.409	35.104	30.934	36.777	35.659
Augustus	39.745	37.967	31.172	32.394	37.535
September	49.984	46.882	37.790	38.329	40.047
Oktober	56.740	66.043	58.460	61.739	73.998
November	100.590	101.898	94.632	72.886	116.916
December	128.818	112.087	102.070	107.594	149.796
Totaal	968.418	961.747	853.569	807.035	987.041

kosten gas €	2017	2018	2019	2020	2021
	€ 365.458	€ 379.979	€ 400.009	€ 355.011	€ 373.368

Vergelijk huishoudens gas	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal huishoudens	635	631	637	602	737
m² Tergooi MC v.s. m² Huishouden	1,66	1,65	1,90	1,79	2,20

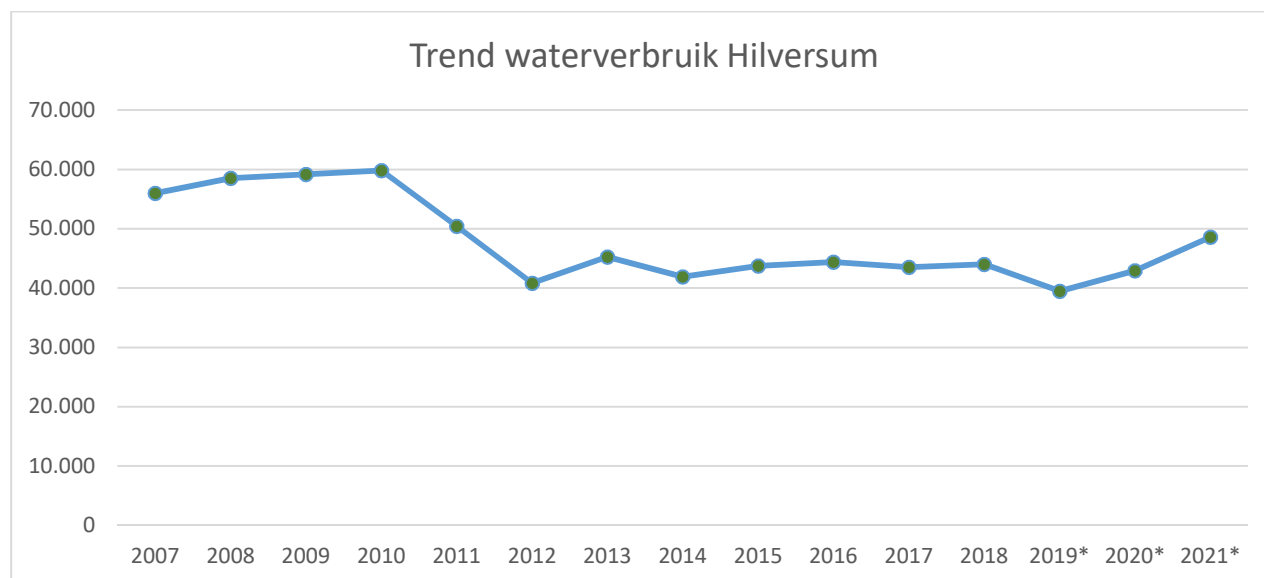
Overzicht waterverbruik

Totaal ingekocht m3	2017	2018	2019*	2020*	2021*
Januari	4.080	4.248	3.403	3.639	4.184
Februari	3.663	3.765	3.324	3.431	3.991
Maart	3.972	4.561	3.985	3.500	3.835
April	3.520	3.838	3.498	3.259	3.934
Mei	3.696	3.545	3.396	3.206	3.792
Juni	3.526	3.578	3.059	3.467	3.926
Juli	3.404	3.698	2.861	3.486	4.111
Augustus	3.186	3.144	2.374	3.857	3.729
September	3.242	3.280	2.032	3.615	3.065
Oktober	3.545	3.539	2.334	3.786	5.247
November	3.780	3.516	2.295	3.662	3.848
December	3.893	3.289	6.910	4.046	4.927
Totaal	43.507	44.001	39.471	42.950	48.589

Kosten water (incl BTW)	2017	2018	2019	2020	2021
	€ 37.957	€ 36.617	€ 36.562	€ 40.451	€ 49.032
Vervuilingseenheden.	652,61	660,02	592,06	644,25	728,84

Huishoudens vergelijk H ₂ O	2017	2018	2019	2020	2021
totaal	318	321	288	314	355
per m²	0,83	0,84	0,75	0,82	0,93

*incl verbruik nieuwbouw

Overzicht Energie Hilversum

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021
MJ (zonder groene stroom)	81.864.597	81.101.445	82.787.229	72.095.066	80.931.404
MJ (met groene stroom)	51.258.130	51.185.877	52.554.945	51.539.450	57.850.594
EVK (MJ/M2)	1.119	1.118	1.147	1.125	1.263
Gecorrigeerd energieverbruik	30.650.430	30.439.293	27.015.459	25.542.658	31.239.848
CO2 uitstoot kg	1.704.416	1.692.675	1.502.281	1.420.382	1.737.192
Gewogen graaddagen (de Bilt)**	2.685	2.675	2.648	2.477	2.819
correctiefactor t.o.v. vorig jaar	105,5078%	100,3700%	101,0214%	106,9133%	87,8803%
Gecorrigeerd gasverbruik	917.864	958.201	844.939	754.850	1.123.165

* bron: KWA Bedrijfsadviseurs, www.kwa.nl

MJ normaal= KWh x 9 + m³ gas x 31,65

MJ groene stroom = KWh x 3,6 + m³ gas x 31,65

EVK (Energie Verbruik Kengetal) = MJ : 45800 m²

Gecorrigeerd energieverbruik is met verrekend gasverbruik op basis van de graaddagen van dat jaar.

CO2 uitstoot = m³ gas x 1.76

Gasverbruik gem. Huishouden: 1340 m³ (2020)

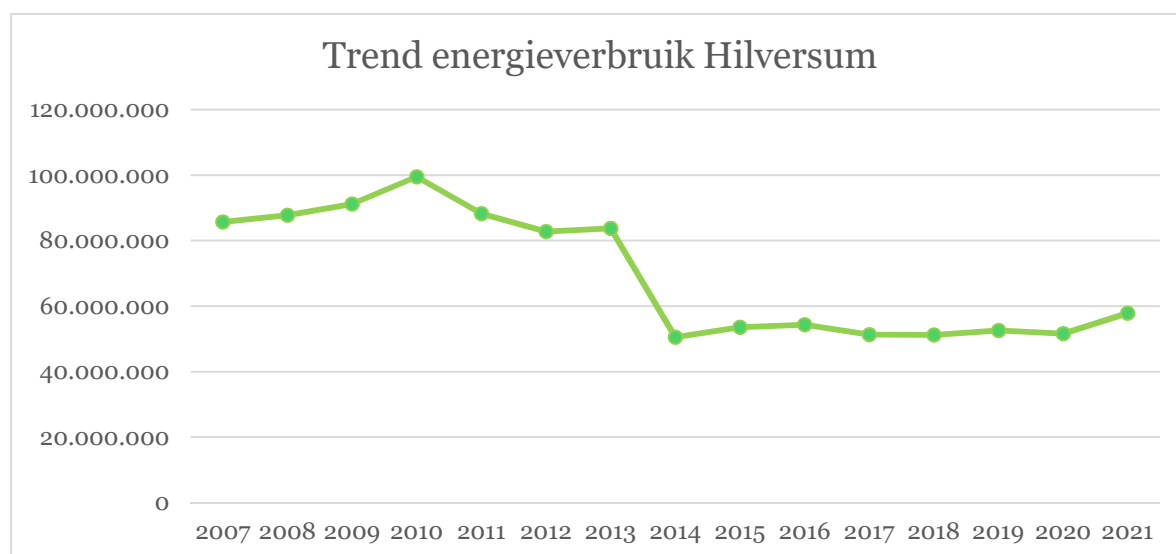
Waterverbruik gem. huishouden: 135 m³ (2020)

Stroomverbruik gem huishouden: 2.832 Kwh. (2020)

Gem. oppervlakte woning: 136,5 m² (65 m² x2,1)

bron: NIBUD 2020 gem huishouden 2,1 pers.

bron: CBS gem. woonopp. per persoon NL.

6.5 Energie cijfers Tergooi MC Totaal

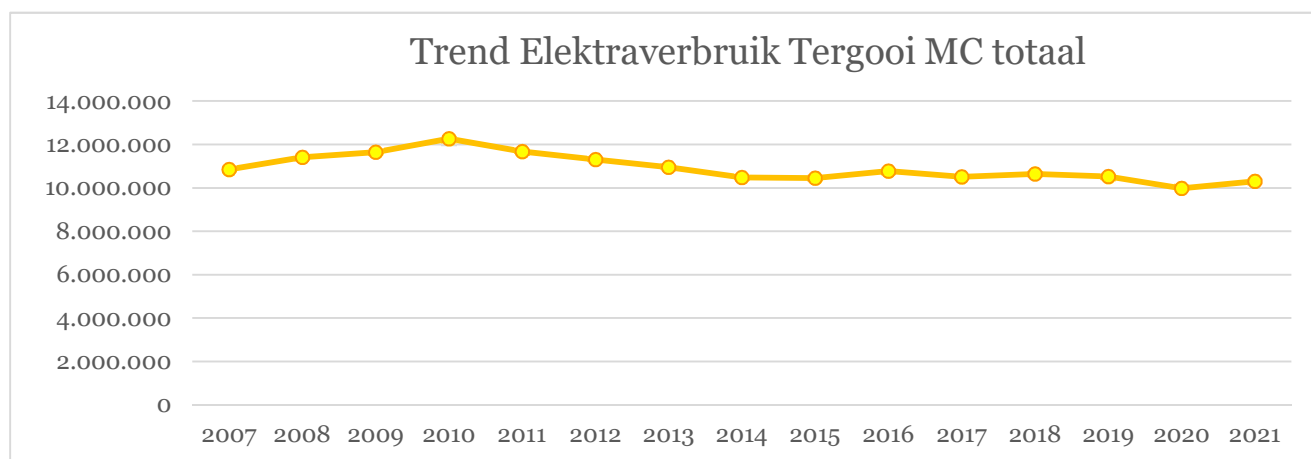
Verbruik elektriciteit

Totaal ingekocht kWh	2017	2018	2019	2020	2021
Januari	902.333	872.831	879.608	879.201	858.390
Februari	799.780	783.704	785.561	796.579	780.931
Maart	887.902	846.153	847.854	813.507	851.645
April	804.422	825.068	834.056	798.668	712.121
Mei	903.857	928.510	824.136	837.669	794.371
Juni	916.651	887.431	876.712	917.794	917.936
Juli	946.472	1.002.399	930.532	744.654	913.658
Augustus	922.274	940.536	976.651	856.713	873.799
September	830.531	853.854	862.215	722.314	872.804
Oktober	860.001	882.439	887.220	808.845	839.666
November	839.058	838.608	851.171	804.658	861.133
December	855.916	849.435	851.852	873.717	911.074
Totaal kWh	10.469.197	10.510.968	10.407.567	9.854.317	10.187.528

Kosten inkoop elektra €	2017	2018	2019	2020	2021
	€ 972.643	€ 1.033.811	€ 1.109.179	€ 1.104.466	€ 1.225.972

Opgewekt kWh	2017	2018	2019	2020	2021
Januari	0	2.172	1.900	1.535	1.860
Februari	0	5.791	5.124	3.601	3.476
Maart	0	9.115	7.381	10.886	8.552
April	0	13.071	16.226	17.939	14.928
Mei	0	19.282	14.102	22.310	17.141
Juni	0	19.619	21.289	20.020	19.906
Juli	0	23.617	19.992	17.813	16.875
Augustus	13.420	16.542	16.930	16.639	14.274
September	10.965	12.371	10.772	11.420	11.170
Oktober	6.134	7.726	3.410	4.636	5.679
November	2.532	3.099	2.180	2.680	2.385
December	847	1.407	1.132	1.363	1.344
Totaal kWh	33.898	133.812	120.438	130.841	117.590
Totaal gebruik elektra kWh	10.503.095	10.644.780	10.528.005	9.985.158	10.305.118

Vergelijk huishoudens kwh	2017	2018	2019	2020	2021
totaal huishoudens	2.549	2.584	3.718	3.526	3.639
per m²	3,44	3,49	5,71	5,42	5,59

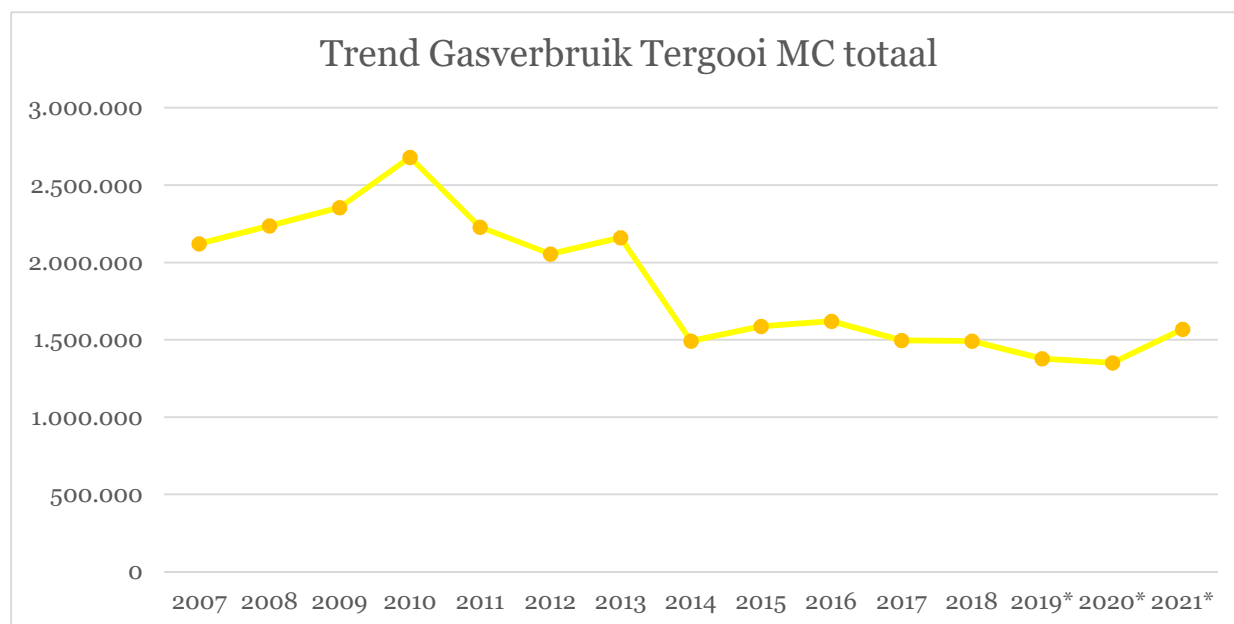
Overzicht gasverbruik

Totaal ingekocht m ³	2017	2018	2019*	2020*	2021*
Januari	252.782	195.320	211.549	172.773	219.666
Februari	183.663	232.649	156.906	155.792	187.778
Maart	151.508	198.437	146.007	170.526	170.338
April	134.069	106.456	127.918	118.371	153.655
Mei	83.786	77.359	94.079	97.031	102.325
Juni	58.579	60.852	53.138	64.312	58.098
Juli	59.140	55.468	51.158	57.612	55.715
Augustus	60.303	57.969	50.994	51.807	58.035
September	72.921	68.848	59.477	59.447	60.846
Oktober	82.577	100.648	93.506	99.084	107.231
November	153.703	160.733	158.063	123.545	171.593
December	200.214	175.715	173.714	180.033	220.145
	1.857	1.918	2.337	1.727	2.158
Totaal	1.495.102	1.492.372	1.378.846	1.352.060	1.567.583

kosten gas €	2017	2018	2019	2020	2021
	€ 581.248	€ 607.628	€ 657.487	€ 616.146	€ 635.966

Vergelijk huishoudens gas	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal huishoudens	980	979	1.029	1.009	1.170
m ² Tergooi MC v.s. m ² Huishouden	1,32	1,32	1,58	1,55	1,80

*incl verbruik nieuwbouw

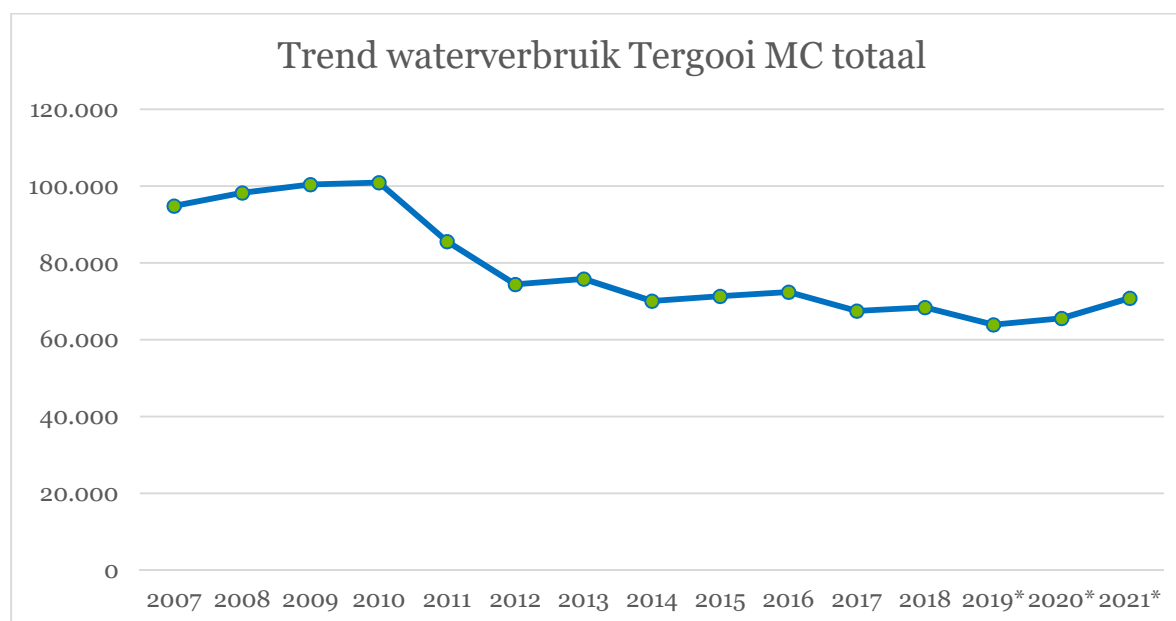
Overzicht waterverbruik

Totaal ingekocht m3	2017	2018	2019*	2020*	2021*
Januari	6.236	6.380	5.488	5.848	6.469
Februari	5.660	5.929	5.299	5.724	5.830
Maart	6.323	6.901	6.086	5.420	5.938
April	5.422	3.838	5.673	4.902	5.879
Mei	5.848	7.323	5.993	4.759	5.662
Juni	5.502	5.513	4.139	5.418	6.377
Juli	5.175	3.698	5.286	5.502	5.067
Augustus	4.968	5.949	4.314	5.872	5.380
September	5.651	6.566	3.882	5.492	4.823
Oktober	5.679	5.281	4.455	5.605	7.022
November	5.050	5.665	4.463	5.305	5.713
December	5.951	5.393	8.864	5.709	6.682
Totaal	67.465	68.436	63.942	65.552	70.842

Kosten water (incl BTW)	2017	2018	2019	2020	2021
	€	€	€	€	€
	80.657,73	75.624,00	80.521,00	81.672,38	89.784,00
Vervuilingseenheden.	1.011,98	1.026,54	959,13	644,25	728,84

Huishoudens vergelijk H₂O	2017	2018	2019	2020	2021
totaal	492	500	467	478	517
per m²	0,67	0,68	0,73	0,75	0,81

*incl verbruik nieuwbouw

Energieoverzicht

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021
MJ (zonder groene stroom)	141.542.751	141.832.286	141.970.579	131.481.550	141.301.754
MJ (met groene stroom)	85.131.121	85.554.782	86.425.113	87.726.409	95.728.080
EVK (MJ/M2)	1.907	1.917	1.930	1.918	2.081
Gecorrigeerd energieverbruik	90.328.584	90.234.747	86.030.720	83.813.704	94.144.201
CO2 uitstoot kg	2.631.380	2.626.575	2.426.769	2.379.626	2.758.946
rondje rond aarde (BMW i3) ¹	5.051	5.042	4.658	4.568	5.296
Rondje rond aarde (vliegtuig) ²	447	446	412	404	468
Gewogen graaddagen (de Bilt)**	2.685	2.675	2.648	2.477	2.819
correctiefactor t.o.v. vorig jaar	105,508%	100,370%	101,021%	106,913%	87,880%
Gecorrigeerd gasverbruik in m ³	1.417.054	1.486.870	1.364.905	1.264.632	1.783.770

bodemsysteem Hilversum	2017	2018	2019	2020	2021
opgewekte koude (MWh)			183	438	412
opgewekte warmte (MWh)			1.112	1.480	1.341
Opgewekte energie WKO (MJ)			4.662.000	6.904.800	6.310.800

* bron: KWA Bedrijfsadviseurs, www.kwa.nl

MJ normaal= KWh x 9 + m³ gas x 31,65

MJ groene stroom = KWh x 3,6 + m³ gas x 31,65

EVK (Energie Verbruik Kengetal) = MJ : 45800 m²

Gecorrigeerd energieverbruik is met verrekend gasverbruik op basis van de graaddagen van dat jaar.

CO2 uitstoot = m³ gas x 1.76

Gasverbruik gem. Huishouden: 1340 m³ (2020)

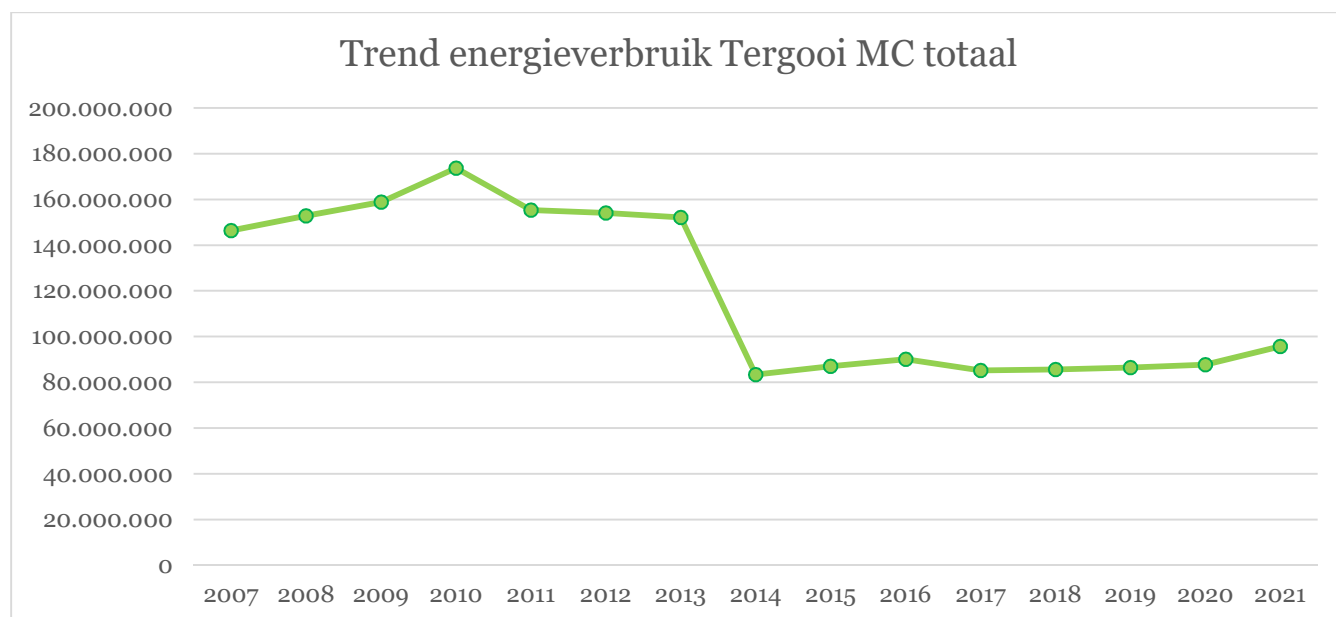
Waterverbruik gem. huishouden: 135 m³ (2020)

Stroomverbruik gem huishouden: 2.832 Kwh. (2020)

Gem. oppervlakte woning: 136,5 m² (65 m² x2,1)

bron: NIBUD 2020 gem huishouden 2,1 pers.

bron: CBS gem. woonopp. per persoon NL.

6.6 Energiecijfers Nieuwbouw

Enkele van onderstaande cijfers zijn in de verbruik cijfers van Hilversum meegenomen.

Meterstanden BAM gas en water Tergooi MC nieuwbouw

kosten: gas en water bij kosten Tergooi MC Hilversum inbegrepen

kosten elektra: niet bekend gemaakt

Elektra	2019	2020	2020	2020	2021	2021	2021
	verbruik *	Kwh piek	Kwh dal	verbruik *	Kwh piek	Kwh dal	verbruik *
januari		28.974	27.761	56.735	44.232	44.113	88.345
februari		30.634	30.982	61.616	45.705	44.728	90.433
maart		44.227	46.496	90.723	55.809	51.022	106.831
april		33.547	39.617	73.164	42.886	41.198	84.084
mei		24.841	30.677	55.518	25.136	28.582	53.718
juni		22.855	22.959	45.814	14.309	8.934	23.243
juli		17.829	16.999	34.828	12.797	8.104	20.901
augustus		4.564	2.864	7.428	12.931	10.542	23.473
september		8.703	4.721	13.424	19.495	14.457	33.952
oktober		16.941	11.565	28.506	32.453	31.677	64.130
november	nb	25.321	19.207	44.528	40.315	35.815	76.130
decemter	nb	35.952	30.192	66.144	44.872	41.236	86.108
totaal	61.616	294.388	284.040	578.428	390.940	360.408	751.348

*Hollandse Wind met Milieukeur.

gas**	2019	2020	2021
	m ³ verbruik	m ³ verbruik	m ³ verbruik
januari		1.914	1.670
februari		1.283	1.541
maart		1.445	1.497
april		1.536	1.313
mei		774	1.365
juni		595	593
juli		244	71
augustus		204	166
september		66	255
oktober		226	677
november	1.136	754	1.189
decemter	1.609	932	1.542
totaal	2.745	9.973	11.879

** zit ook in verbruik Hilversum

Water**	2019	2020	2021
	m³ verbruik	m³ verbruik	m³ verbruik
januari		28	104
februari		35	245
maart		59	198
april		59	195
mei		80	188
juni		82	153
juli		115	160
augustus		110	313
september		56	203
oktober		102	179
november	261	128	239
december	85	208	137
totaal	346	1.062	2.314

Energie	2019	2020	2021
MJ	221.818	2.082.341	2.704.853

6.7 WKO Hilversum

Onderstaand het formulier (geanonimiseerd) dat in 2022 over het jaar 2021 aan bevoegd gezag is gestuurd rond de WKO in Hilversum.

Jaaropgaveformulier open bodemenergiesysteem (≥10 m³/uur)

- Gebruik dit formulier uitsluitend voor het doen van een jaaropgave voor een vergunningplichtig open bodemenergiesysteem met een capaciteit van ≥ 10 m³/uur. Voor andere systemen zijn andere formulieren op onze website te vinden.
- Gebruik dit formulier uitsluitend voor het doen van een jaaropgave voor het totaal van alle bronnen. Voor het in het Excel-tabblad met de naam Toelichting staat een nadere toelichting voor het invullen van dit formulier.

Basisgegevens

Projectnaam: Tergooi Ziekenhuis Hilversum ✓

IGR-nummer: LGR89397 ✓

Rapportagejaar: 2021 ✓

Datum jaaropgave: 9-3-2022 ✓

Gegevens opsteller (BRL 11000-4a of KBI 6000-21 erkend)

Bedrijfsnaam: Insted B.V. ✓

Contactpersoon: x

E-mail adres: x

Telefoonnummer: x

Adres: Ampèrestraat 19B ✓

Plaats: Nijkerk ✓

Gegevens vergunninghouder

Bedrijfsnaam: Stichting Tergooi ✓

Contactpersoon: x

E-mail adres: x

Telefoonnummer: x

Adres: Van Riebeeckweg 212 ✓

Plaats: 1213 XZ, Hilversum ✓

Status van het systeem (aanwinken indien van toepassing)

Het systeem was gedurende het volledige rapportagejaar buiten bedrijf

Het systeem is momenteel buiten bedrijf

Opmerkingen over de jaaropgave

	VERWARMINGSBEDRIJF (WINTER)			KOELBEDRIJF (ZOMER)			Maximale injectie-temperatuur (°C)
	Onttrokken grondwater (m ³)	Gemiddelde onttrekkings-temperatuur (°C)	Gemiddelde injectie-temperatuur (°C)	Aan bodem toegevoegde koude (MWh)	Onttrokken grondwater (m ³)	Gemiddelde onttrekkings-temperatuur (°C)	
januari:	21782	10,3	8,6	42,9	71	12,1	0,2
februari:	13471	10,5	8,4	32,7	1516	12,1	4,4
maart:	20945	10,3	8,5	41,8	107	11,3	0,4
april:	19293	10,2	8,6	36,5	78	15	0,2
mei:	16886	10,1	7,6	47,9	378	14,4	1,6
juni:	3058	13,7	9,3	15,2	2753	12	12,7
juli:	18072	12,5	9,2	19,7	2448	16,1	21
augustus:	8617	10,9	8,7	22	1766	15,9	9,6
september:	7027	11,2	8,8	18,7	1553	12,2	6,3
oktober:	14361	10,4	9	23,8	977	16	6,2
november:	19025	10,2	8,9	29,3	29	12,4	0
december:	19883	10,1	8,5	36,1	116	12,4	0,4
Totaal	169663	10,5	8,6	367	11792	11,7	44

Behaalde SPF: 3,9

Wijze van lozen: Riool Anders:

6.8 Vuil water uitslagen

Hilversum:

Opdrachtgever	Tergooiziekenhuizen
Lozingspunt	Hilversum HILHIO101
Onderzoeksjaar	2021
Projectnummer	1280333

Datum monstername			05-03-2021	04-05-2021	14-09-2021	16-11-2021
Dag			Vrijdag	Dinsdag	Dinsdag	Dinsdag
Tijdstip			8:50	8:50	9:10	10:15
Opdrachtnummer			1021403	1042630	1080857	1100620
Monsternummer			385872	481884	687338	798273
Parameter	Eenheid	Lozingseis				
Cyanide (totaal)	µg/l	1.000	< 2	< 2	< 2	< 2
Chroom	µg/l		< 4	7	< 4	5
Koper	µg/l		250	110	320	430
Molybdeen	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Nikkel	µg/l		< 10	< 10	10	10
Tin	µg/l		< 30	< 30	< 30	< 30
Zilver	µg/l		< 5	< 5	< 5	< 5
Zink	µg/l		93	89	610	510
Som	µg/l	3.000	343	206	940	955
Cadmium	µg/l	100	< 0,2	< 0,2	0,5	0,3
Kwik	µg/l	10	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Benzeen	µg/l		< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
Tolueen	µg/l		< 0,5	3,5	1,6	16,0
Ethylbenzeen	µg/l		< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
M-,P-xyleen	µg/l		< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
orthoxyleen	µg/l		< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
Som BTEX	µg/l	100	n.a.	3,5	1,6	16,0
EOX-AW	mg/l	0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
VOX	µg/l	100	< 5	< 5	< 5	< 5

overschrijding lozingseis
n.a. niet aantoonbaar

Blaricum:

Opdrachtgever	Tergooziekenhuizen
Lozingspunt	Blaricum eindput
Onderzoeksjaar	2021
Projectnummer	1280333

Datum monstername			05-03-2021	04-05-2021	14-09-2021	16-11-2021
Dag			Vrijdag	Dinsdag	Dinsdag	Dinsdag
Tijdstip			9:50	9:00	10:05	10:50
Opdrachtnummer			1021295	1042629	1080859	1100621
Monsternummer			385455	481883	687365	798274
Parameter	Eenheid	Lozingseis				
Cyanide (totaal)	µg/l	1.000	< 2,0	< 2,0	< 2,0	< 2,0
Chroom	µg/l		< 4	< 4	< 4	< 4
Koper	µg/l		370	270	350	250
Molybdeen	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Nikkel	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Tin	µg/l		< 30	< 30	< 30	< 30
Zilver	µg/l		16	39	46	19
Zink	µg/l		160	110	140	150
Som	µg/l	3.000	546	419	536	419
Cadmium	µg/l	100	< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
Kwik	µg/l	10	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Benzeen	µg/l		0,3	< 0,2	< 0,2	< 0,2
Tolueen	µg/l		< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
Ethylbenzeen	µg/l		1,7	< 0,5	< 0,5	< 0,5
M-,P-xyleen	µg/l		5,6	0,4	0,7	0,7
ortho-xyleen	µg/l		2,9	< 0,5	< 0,5	< 0,5
Som BTEX	µg/l	100	10,5	0,4	0,7	0,7
EOX-AW	mg/l	0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
VOX	µg/l	100	< 5	< 5	< 5	< 5

overschrijding lozingseis
n.a. niet aantoonbaar

BENCHMARK 2021 ANONIEM	D _x inktwater verbruik per m ² ed verker Wat er verbruik p er vloer opper vlak Wat er verbruik p er omzet Wat er verbruik p er bedden VE p er m ³				
	m ³ /fte	liter/n	liter/€	liter/bed	VE/m ³
<i>Academische en andere bijzondere ziekenhuizen zijn uit het overzicht gehaald, om anonimiteit te waarborgen.</i>					
ziekenhuis 36	55	980		334.732	0,011
ziekenhuis 17	15	459		343.619	0,022
ziekenhuis 2	22	233		72.100	0,014
ziekenhuis 9	52	788	0,31	258.475	0,009
Tergooi MC	34	776	0,27	184.966	0,015
ziekenhuis 13	58	835		1.218.500	0,014
ziekenhuis 33	52	928	0,31	393	0,012
ziekenhuis 32	30	624	0,22	78.492	0,015
ziekenhuis 14	34	1.006	0,38	142.834	0,002
ziekenhuis 30	34	854	0,24	167.602	0,014
ziekenhuis 19	33	731		141.316	0,015
ziekenhuis 21	25	720	0,16	247.640	0,015
ziekenhuis 25	33	787	0,21	95.404	0,016
ziekenhuis 24	26	747	0,19	127.147	0,017
ziekenhuis 3	24	550	0,14	109.806	0,023
A - Gemiddelde per m²		851			
ziekenhuis 6	37	862		159.526	0,009
ziekenhuis 34	27	773		111.558	0,023
ziekenhuis 10	27	923	0,22	173.549	0,015
ziekenhuis 22	37	433			0,023
ziekenhuis 4	36	988	0,24	147.190	0,017
ziekenhuis 8	40	964	0,27	160.065	0,010
ziekenhuis 26	26	868		104.192	
ziekenhuis 11	28	832	0,19		0,015
ziekenhuis 18	45	647	1,64	286.896	0,007
ziekenhuis 20					
ziekenhuis 15	25	1.117	0,23	203.847	0,015
ziekenhuis 31	43	1.316	0,33	229.753	0,022
ziekenhuis 37	36	845	0,27	119.493	0,015
ziekenhuis 7	49	1.096	0,36	6.198	0,015
ziekenhuis 29	28	783	0,15	133.046	
ziekenhuis 27	26	846	0,20	169.125	0,017
ziekenhuis 1	33	1.184	0,19	147.312	0,000
ziekenhuis 28	0	1.418	0,23	243.452	0,014
ziekenhuis 12	29	1.070			0,012
ziekenhuis 16	30	832	0,20	122.279	0,013
ziekenhuis 35	29	1.012		113.677	0,014
A - Gemiddelde per fte	34				
ziekenhuis 5	43		0,28		0,013
A - Gemiddelde per bed				161.279	
A - Gemiddelde per euro omzet			0,24		

